

KONWENCJA NARODÓW ZJEDNOCZONYCH

przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej,

przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 15 listopada 2000 r.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 15 listopada 2000 r. została przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych Konwencja Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej, w następującym brzmieniu:

Przekład

KONWENCJA NARODÓW ZJEDNOCZONYCH

**przeciwko międzynarodowej przestępczości
zorganizowanej**

Artykuł 1

Określenie celu

Celem niniejszej konwencji jest promowanie współpracy, aby skuteczniej zapobiegać i zwalczać międzynarodową przestępczość zorganizowaną.

UNITED NATIONS CONVENTION

against Transnational Organized Crime

Article 1

Statement of purpose

The purpose of this Convention is to promote cooperation to prevent and combat transnational organized crime more effectively.

Artykuł 2

Wyjaśnienie pojęć

Dla celów niniejszej konwencji:

- (a) „zorganizowana grupa przestępcza” oznacza posiadającą strukturę grupę składającą się z trzech lub więcej osób, istniejącą przez pewien czas oraz działającą w porozumieniu w celu popełnienia jednego lub więcej poważnych przestępstw określonych na podstawie niniejszej konwencji, dla uzyskania, w sposób bezpośredni lub pośredni, korzyści finansowej lub innej korzyści materialnej;
- (b) „poważne przestępstwo” oznacza zachowanie stanowiące przestępstwo podlegające maksymalnej karze pozbawienia wolności w wysokości co najmniej czterech lat lub karze surowszej;
- (c) „grupa posiadająca strukturę” oznacza grupę, która została utworzona nie w sposób przypadkowy w celu bezpośredniego popełnienia przestępstwa i która nie musi posiadać formalnie określonych ról dla swoich członków, ciągłości członkostwa czy rozwiniętej struktury;
- (d) „mienie” oznacza wszelkiego rodzaju dobra, zarówno materialne, jak i niematerialne, ruchome i nieruchome, a także dokumenty oraz instrumenty prawne stanowiące o istnieniu tytułu własności lub uprawnień do tych dóbr;
- (e) „dochody z przestępstwa” oznaczają każde mienie pochodzące lub uzyskane, w sposób bezpośredni lub pośredni, z popełnienia przestępstwa;
- (f) „zakaz obrotu” lub „zajęcie” oznacza czasowy zakaz transferu, zamiany, rozporządzania mieniem oraz przemieszczania go lub czasowe objęcie nadzoru lub kontroli nad mieniem na podstawie nakazu wydanego przez sąd lub inny właściwy organ;
- (g) „konfiskata”, co obejmuje również przepadek mienia w sytuacji, gdzie ma to zastosowanie, oznacza trwałe pozbawienie mienia na mocy nakazu sądu lub innego właściwego organu;
- (h) „przestępstwo źródłowe” oznacza każde przestępstwo, w wyniku którego uzyskano dochody, które mogą stać się przedmiotem przestępstwa określonego w artykule 6 niniejszej konwencji;
- (i) „dostawa niejawnie nadzorowana” oznacza postępowanie, w którym pozwala się, aby nielegalne bądź podejrzane przesyłki były wywożone, przewożone lub przywożone na obszar jednego lub więcej państw za wiedzą i pod nadzorem właściwych organów, w celu przeprowadzenia dochodzenia oraz ustalenia tożsamości osób zaangażowanych w popełnienie przestępstwa będącego przedmiotem tego dochodzenia;
- (j) „regionalna organizacja integracji gospodarczej” oznacza organizację ustanowioną przez suwerenne państwa danego regionu, na rzecz której jej państwa członkowskie przekazały właściwość w zakresie kwestii objętych niniejszą konwencją,

Article 2

Use of terms

For the purposes of this Convention:

- (a) “Organized criminal group” shall mean a structured group of three or more persons, existing for a period of time and acting in concert with the aim of committing one or more serious crimes or offences established in accordance with this Convention, in order to obtain, directly or indirectly, a financial or other material benefit;
- (b) “Serious crime” shall mean conduct constituting an offence punishable by a maximum deprivation of liberty of at least four years or a more serious penalty;
- (c) “Structured group” shall mean a group that is not randomly formed for the immediate commission of an offence and that does not need to have formally defined roles for its members, continuity of its membership or a developed structure;
- (d) “Property” shall mean assets of every kind, whether corporeal or incorporeal, movable or immovable, tangible or intangible, and legal documents or instruments evidencing title to, or interest in, such assets;
- (e) “Proceeds of crime” shall mean any property derived from or obtained, directly or indirectly, through the commission of an offence;
- (f) “Freezing” or “seizure” shall mean temporarily prohibiting the transfer, conversion, disposition or movement of property or temporarily assuming custody or control of property on the basis of an order issued by a court or other competent authority;
- (g) “Confiscation”, which includes forfeiture where applicable, shall mean the permanent deprivation of property by order of a court or other competent authority;
- (h) “Predicate offence” shall mean any offence as a result of which proceeds have been generated that may become the subject of an offence as defined in article 6 of this Convention;
- (i) “Controlled delivery” shall mean the technique of allowing illicit or suspect consignments to pass out of, through or into the territory of one or more States, with the knowledge and under the supervision of their competent authorities, with a view to the investigation of an offence and the identification of persons involved in the commission of the offence;
- (j) “Regional economic integration organization” shall mean an organization constituted by sovereign States of a given region, to which its member States have transferred competence in respect of matters governed by this Convention

oraz która została odpowiednio upoważniona, zgodnie ze swoimi procedurami wewnętrznymi, do podpisania konwencji, jej ratyfikowania, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia do niej; odniesienia do „Państw-Stron” na podstawie niniejszej konwencji mają zastosowanie do takich organizacji w obszarze ich właściwości.

and which has been duly authorized, in accordance with its internal procedures, to sign, ratify, accept, approve or accede to it; references to “States Parties” under this Convention shall apply to such organizations within the limits of their competence.

Artykuł 3

Article 3

Zakres stosowania

Scope of application

1. Konwencja, o ile jej postanowienia nie przewidują inaczej, ma zastosowanie do zapobiegania oraz ścigania:

1. This Convention shall apply, except as otherwise stated herein, to the prevention, investigation and prosecution of:

(a) przestępstw określonych na podstawie artykułów 5, 6, 8 oraz 23 niniejszej konwencji, oraz

(a) The offences established in accordance with articles 5, 6, 8 and 23 of this Convention; and

(b) poważnych przestępstw w rozumieniu artykułu 2 niniejszej konwencji,

(b) Serious crime as defined in article 2 of this Convention;

jeżeli przestępstwo ma charakter międzynarodowy oraz jest w nie zaangażowana zorganizowana grupa przestępcza.

where the offence is transnational in nature and involves an organized criminal group.

2. Dla celów ustępu 1 niniejszego artykułu, przestępstwo posiada charakter międzynarodowy, jeżeli:

2. For the purpose of paragraph 1 of this article, an offence is transnational in nature if:

(a) zostało popełnione w więcej niż jednym państwie;

(a) It is committed in more than one State;

(b) zostało popełnione w jednym państwie, lecz istotna część przygotowań do niego, planowania, kierowania lub kontroli nad nim odbywała się w innym państwie;

(b) It is committed in one State but a substantial part of its preparation, planning, direction or control takes place in another State;

(c) zostało popełnione w jednym państwie, lecz była w nie zaangażowana zorganizowana grupa przestępcza prowadząca działalność przestępczą w więcej niż jednym państwie; lub

(c) It is committed in one State but involves an organized criminal group that engages in criminal activities in more than one State; or

(d) zostało popełnione w jednym państwie, lecz powoduje istotne skutki w innym państwie.

(d) It is committed in one State but has substantial effects in another State.

Artykuł 4

Article 4

Ochrona suwerenności

Protection of sovereignty

1. Państwa-Strony będą wypełniać zobowiązania wynikające z niniejszej konwencji w sposób zgodny z zasadami suwerennej równości oraz terytorialnej integralności państw i z zasadą nieingerencji w sprawy wewnętrzne innych państw.

1. States Parties shall carry out their obligations under this Convention in a manner consistent with the principles of sovereign equality and territorial integrity of States and that of non-intervention in the domestic affairs of other States.

2. Żadne z postanowień niniejszej konwencji nie upoważnia Państwa-Strony do wykonywania jurysdykcji oraz wykonywania czynności, które na mocy prawa wewnętrznego drugiego państwa są zastrzeżone wyłącznie dla organów tego państwa.

2. Nothing in this Convention entitles a State Party to undertake in the territory of another State the exercise of jurisdiction and performance of functions that are reserved exclusively for the authorities of that other State by its domestic law.

Artykuł 5

Article 5

Penalizacja udziału w zorganizowanej grupie przestępczej

Criminalization of participation in an organized criminal group

1. Każde Państwo-Strona przyjmie środki ustawodawcze i inne, jakie okażą się konieczne dla uznania za przestępstwa, jeżeli zostały popełnione umyślnie:

1. Each State Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences, when committed intentionally:

- (a) któregokolwiek lub obu z następujących zachowań — jako przestępstw odmiennych od usiłowania lub dokonania czynu przestępczego:
- (i) wejście w porozumienie z jedną lub większą liczbą osób co do popełnienia poważnego przestępstwa w celu związanym bezpośrednio lub pośrednio z uzyskaniem korzyści finansowej lub innej korzyści materialnej, a tam gdzie jest to wymagane przez prawo wewnętrzne obejmującego czyn podjęty przez jednego z uczestników dla realizacji porozumienia lub zaangażowanie zorganizowanej grupy przestępczej;
 - (ii) zachowanie osoby, która, mając świadomość celu i ogólnej przestępczej działalności zorganizowanej grupy przestępczej albo jej zamiaru popełnienia danych przestępstw, bierze udział w:
 - a. przestępczej działalności zorganizowanej grupy przestępczej;
 - b. innej działalności zorganizowanej grupy przestępczej, mając świadomość tego, że jej udział przyczyni się do osiągnięcia określonego powyżej celu przestępczego;
- (b) organizowania, kierowania, pomagania, podżegania, ułatwiania lub doradzania przy popełnieniu poważnego przestępstwa, w które zaangażowana jest zorganizowana grupa przestępcza.
2. Świadomość, zamiar, cel lub porozumienie, o których mowa w ustępie 1 niniejszego artykułu, mogą być wnioskowane na podstawie obiektywnych, faktycznych okoliczności.

- (a) Either or both of the following as criminal offences distinct from those involving the attempt or completion of the criminal activity:
- (i) Agreeing with one or more other persons to commit a serious crime for a purpose relating directly or indirectly to the obtaining of a financial or other material benefit and, where required by domestic law, involving an act undertaken by one of the participants in furtherance of the agreement or involving an organized criminal group;
 - (ii) Conduct by a person who, with knowledge of either the aim and general criminal activity of an organized criminal group or its intention to commit the crimes in question, takes an active part in:
 - a. Criminal activities of the organized criminal group;
 - b. Other activities of the organized criminal group in the knowledge that his or her participation will contribute to the achievement of the above-described criminal aim;
- (b) Organizing, directing, aiding, abetting, facilitating or counselling the commission of serious crime involving an organized criminal group.
2. The knowledge, intent, aim, purpose or agreement referred to in paragraph 1 of this article may be inferred from objective factual circumstances.

3. Państwa-Strony, których prawo wewnętrzne dla zaistnienia przestępstw określonych na podstawie ustępu 1 (a) (i) niniejszego artykułu wymaga zaangażowania zorganizowanej grupy przestępczej, zapewnią, że ich prawo wewnętrzne obejmie wszelkie poważne przestępstwa, w które zaangażowane są zorganizowane grupy przestępcze. Takie państwa, jak również państwa, których prawo wewnętrzne dla zaistnienia przestępstw określonych na podstawie ustępu 1 (a) (i) niniejszego artykułu wymaga podjęcia czynu dla realizacji porozumienia, poinformują o tym Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych w chwili podpisania przez nie niniejszej konwencji, złożenia dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia do niej.

3. States Parties whose domestic law requires involvement of an organized criminal group for purposes of the offences established in accordance with paragraph 1 (a) (i) of this article shall ensure that their domestic law covers all serious crimes involving organized criminal groups. Such States Parties, as well as States Parties whose domestic law requires an act in furtherance of the agreement for purposes of the offences established in accordance with paragraph 1 (a) (i) of this article, shall so inform the Secretary-General of the United Nations at the time of their signature or of deposit of their instrument of ratification, acceptance or approval of or accession to this Convention.

Artykuł 6

Article 6

Penalizacja prania dochodów z przestępstwa

Criminalization of the laundering of proceeds of crime

1. Każde Państwo-Strona przyjmie, zgodnie ze swoimi fundamentalnymi zasadami prawa wewnętrznego, środki ustawodawcze i inne, jakie okażą się konieczne dla uznania za przestępstwa następujących czynów popełnionych umyślnie:

1. Each State Party shall adopt, in accordance with fundamental principles of its domestic law, such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences, when committed intentionally:

- (a) (i) konwersji lub transferu mienia ze świadomością, że stanowi ono dochód z przestępstwa,

- (a) (i) The conversion or transfer of property, knowing that such property is the proceeds of

w celu zatajenia lub ukrycia nielegalnego pochodzenia tego mienia lub udzielenia pomocy osobie, która uczestniczy w popełnieniu przestępstwa źródłowego, dla umożliwienia jej uniknięcia prawnych konsekwencji swego czynu;

- (ii) zatajenia lub ukrycia prawdziwej natury mienia, źródła jego pochodzenia, miejsca położenia, rozporządzania nim, przemieszczania, własności lub praw do takiego mienia ze świadomością, że mienie to stanowi dochód z przestępstwa;
- (b) zgodnie z podstawowymi pojęciami swojego systemu prawnego:
- (i) nabycia, posiadania lub korzystania z mienia, ze świadomością w chwili jego otrzymania, że mienie to stanowi dochód z przestępstwa;
 - (ii) udziału w popełnieniu któregośkolwiek z przestępstw określonych na podstawie niniejszego artykułu, udziału w związku lub zмовie w celu jego popełnienia, usiłowania, pomocnictwa, podżegania, ułatwiania oraz doradzania przy jego popełnieniu.

2. Dla implementacji i stosowania ustępu 1 niniejszego artykułu:

- (a) każde Państwo-Strona będzie dążyło do stosowania ustępu 1 niniejszego artykułu w stosunku do jak najszerszego zakresu przestępstw źródłowych;
- (b) każde Państwo-Strona obejmie zakresem przestępstw źródłowych wszelkie poważne przestępstwa w rozumieniu artykułu 2 konwencji oraz przestępstwa określone na podstawie artykułów 5, 8 i 23 konwencji. W przypadku Państw-Stron, których ustawodawstwo podaje wykaz przestępstw źródłowych, obejmie on, jako minimum, pełny zakres przestępstw związanych z zorganizowanymi grupami przestępczymi;
- (c) dla celów litery (b), przestępstwa źródłowe obejmują przestępstwa popełnione zarówno w ramach jurysdykcji danego Państwa-Strony, jak i poza nią. Jednakże przestępstwa popełnione poza jurysdykcją Państwa-Strony będą stanowiły przestępstwa źródłowe jedynie wtedy, gdy dane zachowanie stanowi przestępstwo na mocy prawa wewnętrznego państwa, w którym zostało popełnione, oraz stanowiłoby przestępstwo na mocy prawa wewnętrznego Państwa-Strony implementującego lub stosującego niniejszy artykuł, gdyby zostało tam popełnione;
- (d) każde Państwo-Strona dostarczy Sekretarzowi Generalnemu Narodów Zjednoczonych teksty ustaw stosowanych dla wykonania niniejszego artykułu oraz teksty wszelkich kolejnych zmian tych ustaw lub ich opis;
- (e) jeżeli jest to wymagane przez fundamentalne zasady prawa wewnętrznego Państwa-Strony, można przyjąć, że przestępstwa wyszczególnione

crime, for the purpose of concealing or disguising the illicit origin of the property or of helping any person who is involved in the commission of the predicate offence to evade the legal consequences of his or her action;

- (ii) The concealment or disguise of the true nature, source, location, disposition, movement or ownership of or rights with respect to property, knowing that such property is the proceeds of crime;
- (b) Subject to the basic concepts of its legal system:
- (i) The acquisition, possession or use of property, knowing, at the time of receipt, that such property is the proceeds of crime;
 - (ii) Participation in, association with or conspiracy to commit, attempts to commit and aiding, abetting, facilitating and counselling the commission of any of offences established in accordance with this article.

2. For purposes of implementing or applying paragraph 1 of this article:

- (a) Each State Party shall seek to apply paragraph 1 of this article to the widest range of predicate offences;
- (b) Each State Party shall include as predicate offences all serious crime as defined in article 2 of this Convention and the offences established in accordance with articles 5, 8 and 23 of this Convention. In the case of States Parties whose legislation sets out a list of specific predicate offences, they shall, at a minimum, include in such list a comprehensive range of offences associated with organized criminal groups;
- (c) For the purposes of subparagraph (b), predicate offences shall include offences committed both within and outside the jurisdiction of the State Party in question. However, offences committed outside the jurisdiction of a State Party shall constitute predicate offences only when the relevant conduct is a criminal offence under the domestic law of the State where it is committed and would be a criminal offence under the domestic law of the State Party implementing or applying this article had it been committed there;
- (d) Each State Party shall furnish copies of its laws that give effect to this article and of any subsequent changes to such laws or a description thereof to the Secretary-General of the United Nations;
- (e) If required by fundamental principles of the domestic law of a State Party, it may be provided that the offences set forth in paragraph 1 of this

w ustępie 1 niniejszego artykułu nie mają zastosowania do osób, które popełniły przestępstwo źródłowe;

- (f) świadomość, zamiar lub cel stanowiące znamiona przestępstwa przewidzianego w ustępie 1 niniejszego artykułu mogą zostać ustalone na podstawie obiektywnych okoliczności faktycznych.

Artykuł 7

Środki dla zwalczania prania pieniędzy

1. Każde Państwo-Strona:

- (a) w celu przeciwdziałania wszelkim formom prania pieniędzy oraz w celu ich wykrywania wprowadzi w zakresie swojej właściwości kompleksowy wewnętrzny reżim o charakterze regulacyjnym i nadzorczym dla banków oraz pozabankowych instytucji finansowych oraz, tam gdzie jest to właściwe, dla innych instytucji szczególnie podatnych na pranie pieniędzy, który to reżim będzie w szczególności określał wymagania dotyczące identyfikacji klienta, prowadzenia dokumentacji oraz informowania o podejrzanym transakcjach;
- (b) zapewni, bez uszczerbku dla artykułów 18 i 27 niniejszej konwencji, aby organy administracyjne, regulacyjne i ścigania oraz inne organy zajmujące się zwalczaniem prania pieniędzy (w tym — tam, gdzie ma to zastosowanie na mocy prawa wewnętrznego — organy sądowe) miały możliwość współpracy oraz wymiany informacji na szczeblu krajowym i międzynarodowym w ramach warunków określonych przez prawo wewnętrzne, oraz rozważy w tym celu ustanowienie jednostki wywiadu finansowego mającego służyć jako krajowe centrum gromadzenia, analizy oraz rozpowszechniania informacji dotyczących prania pieniędzy.

2. Państwa-Strony rozważą implementację możliwych do zastosowania środków w celu wykrywania oraz monitorowania przepływu przez swoje granice gotówki oraz odpowiednich zbywalnych papierów handlowych, pod warunkiem zapewnienia właściwego wykorzystania informacji oraz bez naruszania w jakikolwiek sposób przepływu legalnego kapitału. Takie środki mogą obejmować wymóg, aby osoby oraz firmy informowały o transgranicznym transferze znacznych ilości gotówki oraz odpowiednich zbywalnych papierów handlowych.

3. Przy ustanawianiu wewnętrznego reżimu regulacji i nadzoru na warunkach niniejszego artykułu, bez uszczerbku dla jakiegokolwiek innego artykułu niniejszej konwencji, wzywa się Państwa-Strony do wykorzystania w charakterze wytycznych odpowiednich inicjatyw organizacji regionalnych, międzyregionalnych oraz wielostronnych zajmujących się zwalczaniem prania pieniędzy.

4. Państwa-Strony podejmą wysiłki ukierunkowane na rozwijanie oraz promowanie współpracy global-

article do not apply to the persons who committed the predicate offence;

- (f) Knowledge, intent or purpose required as an element of an offence set forth in paragraph 1 of this article may be inferred from objective factual circumstances.

Article 7

Measures to combat money-laundering

1. Each State Party:

- (a) Shall institute a comprehensive domestic regulatory and supervisory regime for banks and non-bank financial institutions and, where appropriate, other bodies particularly susceptible to money-laundering, within its competence, in order to deter and detect all forms of money-laundering, which regime shall emphasize requirements for customer identification, record-keeping and the reporting of suspicious transactions;
- (b) Shall, without prejudice to articles 18 and 27 of this Convention, ensure that administrative, regulatory, law enforcement and other authorities dedicated to combating money-laundering (including, where appropriate under domestic law, judicial authorities) have the ability to cooperate and exchange information at the national and international levels within the conditions prescribed by its domestic law and, to the end, shall consider the establishment of a financial intelligence unit to serve as a national centre for the collection, analysis and dissemination of information regarding potential money-laundering.

2. States Parties shall consider implementing feasible measures to detect and monitor the movement of cash and appropriate negotiable instruments across their borders, subject to safeguards to ensure proper use of information and without impeding in any way the movement of legitimate capital. Such measures may include a requirement that individuals and businesses report the cross-border transfer of substantial quantities of cash and appropriate negotiable instruments.

3. In establishing a domestic regulatory and supervisory regime under the terms of this article, and without prejudice to any other article of this Convention, States Parties are called upon to use as a guideline the relevant initiatives of regional, interregional and multilateral organizations against money-laundering.

4. States Parties shall endeavour to develop and promote global, regional, subregional and bilateral

nej, regionalnej, ponadregionalnej oraz dwustronnej pomiędzy organami sądowymi, ścigania oraz finansowymi organami regulacyjnymi, w celu zwalczania prania pieniędzy.

Artykuł 8

Penalizacja przekupstwa

1. Każde Państwo-Strona przyjmie środki ustawodawcze oraz inne, jakie okażą się konieczne dla uznania za przestępstwa następujących czynów popełnionych umyślnie:

- (a) obiecywanie, oferowanie lub przekazanie funkcjonariuszowi publicznemu, bezpośrednio lub pośrednio, nienależnej korzyści dla takiego funkcjonariusza albo dla innej osoby lub jednostki — w celu podjęcia przez niego działania lub powstrzymania się od działania w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych;
- (b) zabieganie lub przyjęcie przez funkcjonariusza publicznego, bezpośrednio lub pośrednio, nienależnej korzyści dla takiego funkcjonariusza albo innej osoby lub jednostki — w celu podjęcia przez niego działania lub powstrzymania się od działania w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych.

2. Każde Państwo-Strona rozważy przyjęcie środków ustawodawczych lub innych, jakie okażą się konieczne dla uznania za przestępstwa zachowań określonych w ustępie 1 niniejszego artykułu z udziałem zagranicznego funkcjonariusza publicznego lub międzynarodowego urzędnika służby cywilnej. Podobnie, każde Państwo-Strona rozważy uznanie za przestępstwa innych form przekupstwa.

3. Każde Państwo-Strona przyjmie również środki, jakie okażą się konieczne dla uznania za przestępstwo udziału w charakterze współnika w przestępstwie określonym na podstawie niniejszego artykułu.

4. Dla celów ustępu 1 niniejszego artykułu oraz artykułu 9 niniejszej konwencji pojęcie „funkcjonariusz publiczny” oznacza funkcjonariusza publicznego lub osobę, która wykonuje służbę publiczną w rozumieniu prawa wewnętrznego oraz zgodnie ze stosowaniem tego terminu w prawie karnym Państwa-Strony, w którym dana osoba sprawuje tę funkcję.

Artykuł 9

Środki przeciwko przestępstwu przekupstwa

1. Oprócz środków wyszczególnionych w artykule 8 niniejszej konwencji, każde Państwo-Strona przyjmie, w odpowiednim i zgodnym z jego systemem prawnym zakresie, ustawodawcze, administracyjne lub inne skuteczne środki mające na celu promowanie praworządności oraz zapobieganie, wykrywanie i karanie przekupstwa funkcjonariuszy publicznych.

2. Każde Państwo-Strona przyjmie środki w celu zapewnienia skutecznych działań ze strony swoich

cooperation among judicial, law enforcement and financial regulatory authorities in order to combat money-laundering.

Article 8

Criminalization of corruption

1. Each State Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences, when committed intentionally:

- (a) The promise, offering or giving to a public official, directly or indirectly, of an undue advantage, for the official himself or herself or another person or entity, in order that the official act or refrain from acting in the exercise of his or her official duties;
- (b) The solicitation or acceptance by a public official, directly or indirectly, of an undue advantage, for the official himself or herself or another person or entity, in order that the official act or refrain from acting in the exercise of his or her official duties.

2. Each State Party shall consider adopting such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences conduct referred to in paragraph 1 of this article involving a foreign public official or international civil servant. Likewise, each State Party shall consider establishing as criminal offences other forms of corruption.

3. Each State Party shall also adopt such measures as may be necessary to establish as a criminal offence participation as an accomplice in an offence established in accordance with this article.

4. For the purposes of paragraph 1 of this article and article 9 of this Convention, “public official” shall mean a public official or a person who provides a public service as defined in the domestic law and as applied in the criminal law of the State Party in which the person in question performs that function.

Article 9

Measures against corruption

1. In addition to the measures set forth in article 8 of this Convention, each State Party shall, to the extent appropriate and consistent with its legal system, adopt legislative, administrative or other effective measures to promote integrity and to prevent, detect and punish the corruption of public officials.

2. Each State Party shall take measures to ensure effective action by its authorities in the prevention,

władz w zakresie zapobiegania, wykrywania oraz karnia przekupstwa funkcjonariuszy publicznych, w tym poprzez zapewnienie takim władzom odpowiedniej niezależności w celu powstrzymania wywierania niewłaściwego wpływu na ich działania.

Artykuł 10

Odpowiedzialność osób prawnych

1. Każde Państwo-Strona przyjmie zgodne z jego zasadami prawnymi środki, jakie okażą się konieczne dla ustanowienia odpowiedzialności osób prawnych za udział w poważnych przestępstwach, w które zaangażowana jest zorganizowana grupa przestępcza, oraz za przestępstwa określone na podstawie artykułów 5, 6, 8 oraz 23 niniejszej konwencji.

2. Na warunkach określonych zasadami prawnymi Państwa-Strony, odpowiedzialność osób prawnych może mieć charakter karny, cywilny lub administracyjny.

3. Tego rodzaju odpowiedzialność nie przesądza o odpowiedzialności karnej osób fizycznych, które popełniły przestępstwa.

4. W szczególności, każde Państwo-Strona zapewni, aby osoby prawne pociągnięte do odpowiedzialności zgodnie z niniejszym artykułem podlegały skutecznym, proporcjonalnym oraz odstręczającym sankcjom karnym lub pozakarnym, w tym sankcjom finansowym.

Artykuł 11

Ściganie, orzekanie oraz sankcje

1. Każde Państwo-Strona spowoduje, aby popełnienie przestępstwa określonego na podstawie artykułów 5, 6, 8 i 23 niniejszej konwencji podlegało sankcjom uwzględniającym wagę takiego przestępstwa.

2. Każde Państwo-Strona będzie starało się zapewnić, aby przewidziane w prawie wewnętrznym uprawnienia dyskrecjonalne stosowane przy ściganiu osób podejrzanych o popełnienie przestępstw objętych zakresem niniejszej konwencji były wykorzystywane tak, aby zapewnić maksymalną skuteczność środków działania organów ścigania w odniesieniu do tych przestępstw, oraz z należnym uwzględnieniem konieczności przeciwdziałania popełnianiu tych przestępstw.

3. W przypadku przestępstw określonych na podstawie artykułów 5, 6, 8 oraz 23 niniejszej konwencji, każde Państwo-Strona podejmie, zgodnie ze swoim prawem wewnętrznym oraz przy należnym poszanowaniu prawa do obrony, odpowiednie środki, dążąc do zapewnienia, aby warunki nałożone w związku z decyzjami o zwolnieniu oskarżonego przed rozpoczęciem rozprawy głównej lub postępowania odwoławczego uwzględniały potrzebę zagwarantowania obecności oskarżonego w dalszym toku postępowania karnego.

4. Każde Państwo-Strona zapewni, aby jego sądy i inne właściwe organy miały na względzie poważny

detection and punishment of the corruption of public officials, including providing such authorities with adequate independence to deter the exertion of inappropriate influence on their actions.

Article 10

Liability of legal persons

1. Each State Party shall adopt such measures as may be necessary, consistent with its legal principles, to establish the liability of legal persons for participation in serious crimes involving an organized criminal group and for the offences established in accordance with articles 5, 6, 8 and 23 of this Convention.

2. Subject to the legal principles of the State Party, the liability of legal persons may be criminal, civil or administrative.

3. Such liability shall be without prejudice to the criminal liability of the natural persons who have committed the offences.

4. Each State Party shall, in particular, ensure that legal persons held liable in accordance with this article are subject to effective, proportionate and dissuasive criminal or non-criminal sanctions, including monetary sanctions.

Article 11

Prosecution, adjudication and sanctions

1. Each State Party shall make the commission of an offence established in accordance with articles 5, 6, 8 and 23 of this Convention liable to sanctions that take into account the gravity of that offence.

2. Each State Party shall endeavour to ensure that any discretionary legal powers under its domestic law relating to the prosecution of persons for offences covered by this Convention are exercised to maximize the effectiveness of law enforcement measures in respect of those offences and with due regard to the need to deter the commission of such offences.

3. In the case of offences established in accordance with articles 5, 6, 8 and 23 of this Convention, each State Party shall take appropriate measures, in accordance with its domestic law and with due regard to the rights of the defence, to seek to ensure that conditions imposed in connection with decisions on release pending trial or appeal take into consideration the need to ensure the presence of the defendant at subsequent criminal proceedings.

4. Each State Party shall ensure that its courts or other competent authorities bear in mind the grave

charakter przestępstw objętych zakresem niniejszej konwencji przy rozważaniu możliwości wcześniejszego lub warunkowego zwolnienia osób skazanych za takie przestępstwa.

5. Każde Państwo-Strona, tam gdzie jest to właściwe, ustanowi w prawie wewnętrznym długi okres przedawnienia odnoszący się do rozpoczęcia postępowania w sprawie któregośkolwiek przestępstwa objętego zakresem niniejszej konwencji i jeszcze dłuższy okres w sytuacji, gdy domniemany sprawca uchyla się od wymiaru sprawiedliwości.

6. Żadne z postanowień niniejszej konwencji nie narusza zasady, że określenie przestępstw ustanowionych na podstawie niniejszej konwencji, stosownych środków obrony prawnej oraz innych zasad prawnych stanowiących o bezprawności zachowania należy do prawa wewnętrznego Państwa-Strony oraz, że przestępstwa te będą ścigane i karane zgodnie z tym prawem.

Artykuł 12

Konfiskata oraz zajęcie

1. Państwa-Strony w najszerszym możliwym zakresie przyjmą w prawie wewnętrznym środki, jakie okażą się konieczne dla umożliwienia konfiskaty:

- (a) dochodów uzyskanych z przestępstw objętych zakresem niniejszej konwencji lub mienia, którego wartość odpowiada wartości takich dochodów;
- (b) mienia, sprzętu lub innych narzędzi wykorzystanych lub przewidzianych do wykorzystania w popełnieniu przestępstw objętych zakresem niniejszej konwencji.

2. Państwa-Strony przyjmą środki, jakie okażą się konieczne dla umożliwienia identyfikacji, odszukania, zakazania obrotu bądź zajęcia jakiegokolwiek przedmiotu wymienionego w ustępie 1 niniejszego artykułu w celu jego ewentualnej konfiskaty.

3. Jeżeli dochody z przestępstwa zostały przekształcone lub zamienione w części lub w całości na inne mienie, wówczas takie mienie, w miejsce dochodów, będzie podlegało środkom wymienionym w niniejszym artykule.

4. Jeżeli dochody z przestępstwa zostały przemieszane z mieniem nabytym z legalnych źródeł, wówczas takie mienie będzie, bez uszczerbku dla jakichkolwiek uprawnień odnoszących się do zakazania obrotu lub zajęcia, podlegało konfiskacie do wysokości szacowanej wartości przemieszanych dochodów.

5. Wpływy oraz inne korzyści pochodzące z dochodów z przestępstwa, z mienia, na jakie dochody z przestępstwa zostały przekształcone lub zamienione, lub z mienia, z którym dochody z przestępstwa zostały przemieszane, będą również podlegały środkom wymienionym w niniejszym artykule, w ten sam sposób oraz w takim samym zakresie, co dochody z przestępstwa.

nature of the offences covered by this Convention when considering the eventuality of early release or parole of persons convicted of such offences.

5. Each State Party shall, where appropriate, establish under its domestic law a long statute of limitations period in which to commence proceedings for any offence covered by this Convention and a longer period where the alleged offender has evaded the administration of justice.

6. Nothing contained in this Convention shall affect the principle that the description of the offences established in accordance with this Convention and of the applicable legal defences or other legal principles controlling the lawfulness of conduct is reserved to the domestic law of a State Party and that such offences shall be prosecuted and punished in accordance with that law.

Article 12

Confiscation and seizure

1. States Parties shall adopt, to the greatest extent possible within their domestic legal systems, such measures as may be necessary to enable confiscation of:

- (a) Proceeds of crime derived from offences covered by this Convention or property the value of which corresponds to that of such proceeds;
- (b) Property, equipment or other instrumentalities used in or destined for use in offences covered by this Convention.

2. States Parties shall adopt such measures as may be necessary to enable the identification, tracing, freezing or seizure of any item referred to in paragraph 1 of this article for the purpose of eventual confiscation.

3. If proceeds of crime have been transformed or converted, in part or in full, into other property, such property shall be liable to the measures referred to in this article instead of the proceeds.

4. If proceeds of crime have been intermingled with property acquired from legitimate sources, such property shall, without prejudice to any powers relating to freezing or seizure, be liable to confiscation up to the assessed value of the intermingled proceeds.

5. Income or other benefits derived from proceeds of crime, from property into which proceeds of crime have been transformed or converted or from property with which proceeds of crime have been intermingled shall also be liable to the measures referred to in this article, in the same manner and to the same extent as proceeds of crime.

6. Dla celów niniejszego artykułu oraz artykułu 13 niniejszej konwencji, każde Państwo-Strona upoważni swoje sądy lub inne właściwe organy do nakazania udostępnienia lub zajęcia dokumentacji bankowej, finansowej lub handlowej. Państwa-Strony nie odmówią podjęcia działań na mocy postanowień niniejszego ustępu, powołując się na tajemnicę bankową.

7. Państwa-Strony mogą rozważyć możliwość stosowania wymogu, aby sprawca wykazał legalne pochodzenie domniemyanych dochodów z przestępstwa lub innego mienia podlegającego konfiskacie, w zakresie, w jakim taki wymóg jest zgodny z zasadami ich prawa wewnętrznego oraz z charakterem postępowań sądowych oraz innych postępowań.

8. Postanowienia niniejszego artykułu nie będą interpretowane z naruszeniem praw osób trzecich działających w dobrej wierze.

9. Żadne z postanowień niniejszego artykułu nie narusza zasady, że omawiane w nim środki będą definiowane oraz implementowane zgodnie z postanowieniami prawa wewnętrznego Państwa-Strony oraz na warunkach w nim zawartych.

Artykuł 13

Współpraca międzynarodowa dla celów konfiskaty

1. Państwo-Strona, które otrzymało od innego Państwa-Strony, posiadającego jurysdykcję w odniesieniu do przestępstwa objętego zakresem niniejszej konwencji, wnioski o konfiskatę znajdujących się na jego terytorium dochodów z przestępstwa, mienia, sprzętu lub innych narzędzi wymienionych w ustępie 1 artykułu 12 niniejszej konwencji, podejmie w najszerszym możliwym zakresie w ramach prawa wewnętrznego następujące działania:

- (a) przedstawia wniosek swoim właściwym organom w celu uzyskania nakazu konfiskaty oraz, gdy taki nakaz został wydany, wykonuje go; albo
- (b) przedstawia właściwym organom, w celu wykonania we wnioskowanym zakresie nakazu konfiskaty wydanego przez sąd na terytorium wzywającego Państwa-Strony zgodnie z ustępem 1 artykułu 12 niniejszej konwencji, w zakresie w jakim odnosi się on do dochodów z przestępstwa, mienia, sprzętu lub innych narzędzi wymienionych w ustępie 1 artykułu 12 niniejszej konwencji znajdujących się na terytorium wezwanego Państwa-Strony.

2. Na wniosek przedstawiony przez inne Państwo-Stronę posiadające jurysdykcję w odniesieniu do przestępstwa objętego zakresem niniejszej konwencji, wezwane Państwo-Strona przyjmie środki dla identyfikacji, odszukania oraz dla zakazu obrotu lub zajęcia dochodów z przestępstwa, mienia, sprzętu lub innych narzędzi wymienionych w ustępie 1 artykułu 12 niniejszej konwencji, w celu ewentualnej ich konfiskaty na

6. For the purposes of this article and article 13 of this Convention, each State Party shall empower its courts or other competent authorities to order that bank, financial or commercial records be made available or be seized. States Parties shall not decline to act under the provisions of this paragraph on the ground of bank secrecy.

7. States Parties may consider the possibility of requiring that an offender demonstrate the lawful origin of alleged proceeds of crime or other property liable to confiscation, to the extent that such a requirement is consistent with the principles of their domestic law and with the nature of the judicial and other proceedings.

8. The provisions of this article shall not be construed to prejudice the rights of bona fide third parties.

9. Nothing contained in this article shall affect the principle that the measures to which it refers shall be defined and implemented in accordance with and subject to the provisions of the domestic law of a State Party.

Article 13

International cooperation for purposes of confiscation

1. A State Party that has received a request from another State Party having jurisdiction over an offence covered by this Convention for confiscation of proceeds of crime, property, equipment or other instrumentalities referred to in article 12, paragraph 1, of this Convention situated in its territory shall, to the greatest extent possible within its domestic legal system:

- (a) Submit the request to its competent authorities for the purpose of obtaining an order of confiscation and, if such an order is granted, give effect to it; or
- (b) Submit to its competent authorities, with a view to giving effect to it to the extent requested, an order of confiscation issued by a court in the territory of the requesting State Party in accordance with article 12, paragraph 1, of this Convention insofar as it relates to proceeds of crime, property, equipment or other instrumentalities referred to in article 12, paragraph 1, situated in the territory of the requested State Party.

2. Following a request made by another State Party having jurisdiction over an offence covered by this Convention, the requested State Party shall take measures to identify, trace and freeze or seize proceeds of crime, property, equipment or other instrumentalities referred to in article 12, paragraph 1, of this Convention for the purpose of eventual confiscation to be ordered either by the requesting

podstawie nakazu wydanego bądź przez wzywające Państwo-Stronę, bądź zgodnie z wnioskiem, o którym mowa w ustępie 1 niniejszego artykułu, przez wezwane Państwo-Stronę.

3. Postanowienia artykułu 18 niniejszej konwencji mają zastosowanie *mutatis mutandis* do niniejszego artykułu. Oprócz informacji określonych w ustępie 15 artykułu 18, wnioski złożone zgodnie z niniejszym artykułem będą zawierały:

- (a) w przypadku wniosku dotyczącego ustępu 1 (a) niniejszego artykułu — opis mienia, które ma być przedmiotem konfiskaty, oraz przedstawienie faktów, na których opiera się wzywające Państwo-Stronę, wystarczających dla umożliwienia wezwanemu Państwu-Stronie uzyskania nakazu na podstawie prawa wewnętrznego;
- (b) w przypadku wniosku dotyczącego ustępu 1 (b) niniejszego artykułu — dopuszczalny z punktu widzenia prawnego odpis nakazu o konfiskacie wydanego przez wzywające Państwo-Stronę, który stanowi podstawę wniosku, jak również przedstawienie faktów oraz informacji, w jakim zakresie wnioskowane jest wykonanie nakazu;
- (c) w przypadku wniosku dotyczącego ustępu 2 niniejszego artykułu — określenie faktów, na których opiera się wzywające Państwo-Stronę, oraz opis wnioskowanych czynności.

4. Decyzje oraz działania przewidziane w ustępach 1 oraz 2 niniejszego artykułu zostaną podjęte przez wezwane Państwo-Stronę zgodnie z postanowieniami jego prawa wewnętrznego oraz na warunkach tego prawa i przepisów proceduralnych lub na podstawie każdej dwustronnej lub wielostronnej umowy, porozumienia lub uzgodnienia, jakimi może ono być związane z wzywającym Państwem-Stronę.

5. Każde Państwo-Stronę dostarczy Sekretarzowi Generalnemu Narodów Zjednoczonych teksty ustaw i rozporządzeń, stosowanych dla wykonania niniejszego artykułu, oraz teksty wszelkich kolejnych zmian tych ustaw i rozporządzeń lub ich opis.

6. Jeżeli Państwo-Stronę postanowi uzależnić przyjęcie środków wymienionych w ustępach 1 oraz 2 niniejszego artykułu od istnienia odpowiedniej umowy, wówczas to Państwo-Stronę uzna niniejszą konwencję za niezbędną i wystarczającą podstawę prawną.

7. Państwo-Stronę może odmówić współpracy na mocy niniejszego artykułu, jeżeli przestępstwo, do którego wniosek się odnosi, nie stanowi przestępstwa objętego zakresem niniejszej konwencji.

8. Postanowienia niniejszego artykułu nie będą interpretowane z naruszeniem praw osób trzecich działających w dobrej wierze.

9. Państwa-Strony rozważą zawarcie dwustronnych oraz wielostronnych umów, porozumień oraz uzgodnień w celu wzmocnienia skuteczności współpracy międzynarodowej na podstawie niniejszego artykułu.

State Party or, pursuant to a request under paragraph 1 of this article, by the requested State Party.

3. The provisions of article 18 of this Convention are applicable, *mutatis mutandis*, to this article. In addition to the information specified in article 18, paragraph 15, requests made pursuant to this article shall contain:

- (a) In the case of a request pertaining to paragraph 1 (a) of this article, a description of the property to be confiscated and a statement of the facts relied upon by the requesting State Party sufficient to enable the requested State Party to seek the order under its domestic law;
- (b) In the case of a request pertaining to paragraph 1 (b) of this article, a legally admissible copy of an order of confiscation upon which the request is based issued by the requesting State Party, a statement of the facts and information as to the extent to which execution of the order is requested;
- (c) In the case of a request pertaining to paragraph 2 of this article, a statement of the facts relied upon by the requesting State Party and a description of the actions requested.

4. The decisions or actions provided for in paragraphs 1 and 2 of this article shall be taken by the requested State Party in accordance with and subject to the provisions of its domestic law and its procedural rules or any bilateral or multilateral treaty, agreement or arrangement to which it may be bound in relation to the requesting State Party.

5. Each State Party shall furnish copies of its laws and regulations that give effect to this article and of any subsequent changes to such laws and regulations or a description thereof to the Secretary-General of the United Nations.

6. If a State Party elects to make the taking of the measures referred to in paragraphs 1 and 2 of this article conditional on the existence of a relevant treaty, that State Party shall consider this Convention the necessary and sufficient treaty basis.

7. Cooperation under this article may be refused by a State Party if the offence to which the request relates is not an offence covered by this Convention.

8. The provisions of this article shall not be construed to prejudice the rights of bona fide third parties.

9. States Parties shall consider concluding bilateral or multilateral treaties, agreements or arrangements to enhance the effectiveness of international cooperation undertaken pursuant to this article.

Artykuł 14

Rozporządzanie skonfiskowanymi dochodami z przestępstwa oraz skonfiskowanym mieniem

1. Dochodami z przestępstwa lub mieniem skonfiskowanymi przez Państwo-Stronę na podstawie artykułu 12 lub ustępu 1 artykułu 13 niniejszej konwencji rozporządza to Państwo-Strona zgodnie ze swoim prawem wewnętrznym oraz procedurami administracyjnymi.

2. Państwo-Strona, działając na wniosek złożony przez inne Państwo-Stronę zgodnie z artykułem 13 niniejszej konwencji, w zakresie dozwolonym przez prawo wewnętrzne oraz jeżeli było to wnioskowane, w pierwszej kolejności rozważy zwrot skonfiskowanych dochodów z przestępstwa lub mienia wzywającemu Państwu-Stronie, tak, aby mogło ono przyznać odszkodowanie ofiarom przestępstwa lub zwrócić takie dochody z przestępstwa lub mienie ich prawowitym właścicielom.

3. Państwo-Strona, działając na wniosek złożony przez inne Państwo-Stronę na podstawie artykułów 12 oraz 13 niniejszej konwencji, może szczególnie rozważyć zawarcie porozumień i uzgodnień dotyczących:

- (a) przekazania równowartości takich dochodów z przestępstwa i mienia lub funduszy pochodzących ze sprzedaży takich dochodów i mienia lub ich części, na rachunek utworzony na podstawie ustępu 2 (c) artykułu 30 niniejszej konwencji oraz na rzecz międzyrządowych organów specjalizujących się w walce z przestępczością zorganizowaną;
- (b) dzielenia się z innymi Państwami-Stronami, na zasadzie regularnej lub w każdym indywidualnym przypadku, takimi dochodami z przestępstwa i mieniem lub funduszami uzyskanymi ze sprzedaży takich dochodów i mienia, zgodnie ze swoim prawem wewnętrznym oraz procedurami administracyjnymi.

Artykuł 15

Jurysdykcja

1. Każde Państwo-Strona przyjmie środki, jakie okażą się konieczne dla ustanowienia swojej jurysdykcji w odniesieniu do przestępstw określonych na podstawie artykułów 5, 6, 8 oraz 23 niniejszej konwencji, jeżeli:

- (a) przestępstwo zostało popełnione na terytorium tego Państwa-Strony; lub
- (b) przestępstwo zostało popełnione na pokładzie statku pływającego pod banderą tego Państwa-Strony lub samolotu zarejestrowanego na mocy prawa tego Państwa-Strony w chwili popełnienia przestępstwa.

2. Z zastrzeżeniem artykułu 4 niniejszej konwencji, Państwo-Strona może również ustanowić swoją jurysdykcję w odniesieniu do każdego tego rodzaju przestępstwa, jeżeli:

Article 14

Disposal of confiscated proceeds of crime or property

1. Proceeds of crime or property confiscated by a State Party pursuant to articles 12 or 13, paragraph 1, of this Convention shall be disposed of by that State Party in accordance with its domestic law and administrative procedures.

2. When acting on the request made by another State Party in accordance with article 13 of this Convention, States Parties shall, to the extent permitted by domestic law and if so requested, give priority consideration to returning the confiscated proceeds of crime or property to the requesting State Party so that it can give compensation to the victims of the crime or return such proceeds of crime or property to their legitimate owners.

3. When acting on the request made by another State Party in accordance with articles 12 and 13 of this Convention, a State Party may give special consideration to concluding agreements or arrangements on:

- (a) Contributing the value of such proceeds of crime or property or funds derived from the sale of such proceeds of crime or property or a part thereof to the account designated in accordance with article 30, paragraph 2 (c), of this Convention and to intergovernmental bodies specializing in the fight against organized crime;
- (b) Sharing with other States Parties, on a regular or case-by-case basis, such proceeds of crime or property, or funds derived from the sale of such proceeds of crime or property, in accordance with its domestic law or administrative procedures.

Article 15

Jurisdiction

1. Each State Party shall adopt such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offences established in accordance with articles 5, 6, 8 and 23 of this Convention when:

- (a) The offence is committed in the territory of that State Party; or
- (b) The offence is committed on board a vessel that is flying the flag of that State Party or an aircraft that is registered under the laws of that State Party at the time that the offence is committed.

2. Subject to article 4 of this Convention, a State Party may also establish its jurisdiction over any such offence when:

- (a) przestępstwo zostało popełnione przeciwko obywatelowi tego Państwa-Strony;
- (b) przestępstwo zostało popełnione przez obywatela tego Państwa-Strony lub bezpaństwowca, który ma na jego obszarze miejsce stałego pobytu; lub
- (c) przestępstwo stanowi:
- (i) jedno z przestępstw określonych na podstawie ustępu 1 artykułu 5 niniejszej konwencji oraz które zostało popełnione poza terytorium tego państwa z zamierzeniem popełnienia na jego terytorium przestępstwa poważnego;
- (ii) jedno z przestępstw określonych na podstawie ustępu 1 (b) (ii) artykułu 6 niniejszej konwencji oraz które zostało popełnione poza terytorium tego państwa, z zamierzeniem popełnienia na jego terytorium przestępstwa określonego na podstawie ustępów 1 (a) (i) albo (ii) lub (b) (i) artykułu 6 niniejszej konwencji.

3. Dla celów ustępu 10 artykułu 16 niniejszej konwencji, każde Państwo-Strona przyjmie środki, jakie okażą się konieczne dla ustanowienia jurysdykcji w odniesieniu do przestępstw objętych zakresem niniejszej konwencji, jeżeli domniemany sprawca jest obecny na terytorium tego państwa, a państwo to nie wydaje go wyłączenie na tej podstawie, że jest on obywatelem tego państwa.

4. Każde Państwo-Strona może również przyjąć środki, jakie okażą się konieczne dla ustanowienia swojej jurysdykcji w odniesieniu do przestępstw objętych zakresem niniejszej konwencji, jeżeli domniemany sprawca przebywa na terytorium tego państwa, a państwo to nie wydaje go.

5. Jeżeli Państwo-Strona wykonujące jurysdykcję na podstawie ustępu 1 lub 2 niniejszego artykułu zostało poinformowane lub w inny sposób dowiedziało się, że jedno lub więcej Państw-Stron prowadzi postępowanie karne dotyczące tego samego zachowania, wówczas właściwe organy tych Państw-Stron skonsultują się ze sobą, jeżeli jest to właściwe, w celu skoordynowania swoich działań.

6. Bez uszczerbku dla ogólnych norm prawa międzynarodowego, niniejsza konwencja nie wyłącza wykonywania jurysdykcji w sprawach karnych ustanowionej przez Państwo-Stronę zgodnie z jego prawem wewnętrznym.

Artykuł 16

Ekstradycja

1. Niniejszy artykuł ma zastosowanie w odniesieniu do przestępstw objętych zakresem niniejszej konwencji lub w przypadkach, gdy w przestępstwo wymienione w ustępie 1 (a) lub (b) artykułu 3 zaangażowana jest zorganizowana grupa przestępcza, a osoba, której dotyczy wnioski o wydanie, znajduje się na terytorium wezwanego Państwa-Strony, pod warunkiem

- (a) The offence is committed against a national of that State Party;
- (b) The offence is committed by a national of the State Party or a stateless person who has his or her habitual residence in its territory; or
- (c) The offence is:

- (i) One of those established in accordance with article 5, paragraph 1, of this Convention and is committed outside its territory with a view to the commission of a serious crime within its territory;
- (ii) One of those established in accordance with article 6, paragraph 1 (b) (ii), of this Convention and is committed outside its territory with a view to the commission of an offence established in accordance with article 6, paragraph 1 (a) (i) or (ii) or (b) (i), of this Convention within its territory.

3. For the purposes of article 16, paragraph 10, of this Convention, each State Party shall adopt such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offences covered by this Convention when the alleged offender is present in its territory and it does not extradite such person solely on the ground that he or she is one of its nationals.

4. Each State Party may also adopt such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offences covered by this Convention when the alleged offender is present in its territory and it does not extradite him or her.

5. If a State Party exercising its jurisdiction under paragraph 1 or 2 of this article has been notified, or has otherwise learned, that one or more other States Parties are conducting an investigation, prosecution or judicial proceeding in respect of the same conduct, the competent authorities of those States Parties shall, as appropriate, consult one another with a view to coordinating their actions.

6. Without prejudice to norms of general international law, this Convention does not exclude the exercise of any criminal jurisdiction established by a State Party in accordance with its domestic law.

Article 16

Extradition

1. This article shall apply to the offences covered by this Convention or in cases where an offence referred to in article 3, paragraph 1 (a) or (b), involves an organized criminal group and the person who is the subject of the request for extradition is located in the territory of the requested State Party, provided that the offence for which extradition is sought is

kiem że przestępstwo, w związku z którym wnosi się o wydanie, podlega karze na podstawie prawa wewnętrznego zarówno wzywającego Państwa-Strony, jak i wezwanego Państwa-Strony.

2. Jeżeli wniosek o wydanie dotyczy kilku różnych przestępstw poważnych, z których niektóre nie są objęte zakresem niniejszego artykułu, wówczas wezwane Państwo-Strona może zastosować niniejszy artykuł również w odniesieniu do tych przestępstw.

3. Każde przestępstwo, do którego ma zastosowanie niniejszy artykuł, uważa się za włączone jako przestępstwo stanowiące podstawę do wydania do każdej istniejącej pomiędzy Państwami-Stronami umowy ekstradycyjnej. Państwa-Strony zobowiązują się włączyć takie przestępstwa, jako przestępstwa stanowiące podstawę do wydania, do każdej umowy ekstradycyjnej, która będzie pomiędzy nimi zawarta.

4. Jeżeli Państwo-Strona, które uzależnia wydanie od istnienia umowy, otrzyma wniosek o wydanie od innego Państwa-Strony, z którym nie jest związane umową ekstradycyjną, wówczas może ono uznać niniejszą konwencję jako prawną podstawę do wydania w odniesieniu do każdego przestępstwa, do którego ma zastosowanie niniejszy artykuł.

5. Państwa-Strony, które uzależniają wydanie od istnienia umowy, podejmą następujące działania:

- (a) w momencie składania dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia do niniejszej konwencji poinformują Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych o tym, czy uznają niniejszą konwencję jako podstawę prawną dla współpracy w zakresie ekstradycji z innymi Państwami-Stronami niniejszej konwencji; oraz
- (b) w sytuacji, jeżeli nie uznają one niniejszej konwencji jako podstawy prawnej dla współpracy w zakresie ekstradycji, będą dążyły, tam gdzie jest to właściwe, do zawarcia umów ekstradycyjnych z innymi Państwami-Stronami niniejszej konwencji w celu implementacji niniejszego artykułu.

6. Państwa-Strony, które nie uzależniają wydania od istnienia umowy, uznają pomiędzy sobą przestępstwa, do których ma zastosowanie niniejszy artykuł — za przestępstwa stanowiące podstawę do wydania.

7. Wydanie będzie podlegało warunkom określonym przez prawo wezwanego Państwa-Strony lub przez stosowne umowy ekstradycyjne, w tym *inter alia*, warunkom dotyczącym wymogu minimalnej kary oraz przesłanek, na podstawie których wezwane Państwo-Strona może odmówić wydania.

8. Państwa-Strony podejmą, na warunkach określonych prawem wewnętrznym, wysiłki w celu przyspieszenia procedur ekstradycyjnych oraz uproszczenia wymogów dowodowych w odniesieniu do każdego z przestępstw, do których odnosi się niniejszy artykuł.

punishable under the domestic law of both the requesting State Party and the requested State Party.

2. If the request for extradition includes several separate serious crimes, some of which are not covered by this article, the requested State Party may apply this article also in respect of the latter offences.

3. Each of the offences to which this article applies shall be deemed to be included as an extraditable offence in any extradition treaty existing between States Parties. States Parties undertake to include such offences as extraditable offences in every extradition treaty to be concluded between them.

4. If a State Party that makes extradition conditional on the existence of a treaty receives a request for extradition from another State Party with which it has no extradition treaty, it may consider this Convention the legal basis for extradition in respect of any offence to which this article applies.

5. States Parties that make extradition conditional on the existence of a treaty shall:

- (a) At the time of deposit of their instrument of ratification, acceptance, approval of or accession to this Convention, inform the Secretary-General of the United Nations whether they will take this Convention as the legal basis for cooperation on extradition with other States Parties to this Convention; and
- (b) If they do not take this Convention as the legal basis for cooperation on extradition, seek, where appropriate, to conclude treaties on extradition with other States Parties to this Convention in order to implement this article.

6. States Parties that do not make extradition conditional on the existence of a treaty shall recognize offences to which this article applies as extraditable offences between themselves.

7. Extradition shall be subject to the conditions provided for by the domestic law of the requested State Party or by applicable extradition treaties, including, *inter alia*, conditions in relation to the minimum penalty requirement for extradition and the grounds upon which the requested State Party may refuse extradition.

8. States Parties shall, subject to their domestic law, endeavour to expedite extradition procedures and to simplify evidentiary requirements relating thereto in respect of any offence to which this article applies.

9. Na warunkach określonych przepisami prawa wewnętrznego oraz umów ekstradycyjnych, wezwane Państwo-Strona, po upewnieniu się, że wymagają tego okoliczności a sprawa ma charakter pilny oraz na wniosek wzywającego Państwa-Strony, może aresztować osobę, której wydanie jest wnioskowane, a która znajduje się na jego terytorium, lub podjąć inne odpowiednie działania w celu zapewnienia jej obecności w postępowaniu ekstradycyjnym.

10. Państwo-Strona, na terytorium którego znajduje się domniemany sprawca, jeżeli nie wydaje go w związku z przestępstwem, do którego odnosi się niniejszy artykuł, jedynie na tej podstawie, że osoba ta jest obywatelem tego Państwa, będzie zobowiązane, na wniosek Państwa-Strony występującego o wydanie, do przedłożenia sprawy bez niepotrzebnej zwłoki swoim właściwym organom w celu objęcia ściganiem. Organy te podejmą decyzję i przeprowadzą postępowanie jak w sprawach o każde inne przestępstwo mające, zgodnie z prawem wewnętrznym tego Państwa-Strony, poważny charakter. Zainteressowane Państwa-Strony podejmą współpracę, w szczególności w kwestiach proceduralnych i dowodowych, aby zapewnić skuteczność ścigania.

11. Ilekroć Państwo-Strona ma możliwość na podstawie prawa wewnętrznego wydać lub w inny sposób przekazać jednego ze swoich obywateli wyłącznie pod warunkiem zapewnienia jego powrotu do tego Państwa-Strony dla odbycia kary orzeczonej w wyniku procesu lub postępowań, dla których wnioskowane było wydanie lub przekazanie osoby, a to Państwo-Strona oraz Państwo-Strona występujące o wydanie tej osoby wyrażają zgodę na taką opcję oraz na inne warunki, jakie uznają za właściwe, wówczas takie warunkowe wydanie lub przekazanie będą wystarczające dla wypełnienia zobowiązania wyszczególnionego w ustępie 10 niniejszego artykułu.

12. Jeżeli odmówiono wydania wnioskowanego w celu wykonania kary, z tego powodu, że osoba, o którą występowano, jest obywatelem wezwanego Państwa-Strony, wówczas Strona wezwana, jeżeli zezwala na to jej prawo wewnętrzne i zgodnie z wymogami tego prawa, na wniosek Strony wzywającej, rozważy wykonanie kary orzeczonej na mocy prawa wewnętrznego Strony wzywającej lub części tej kary pozostałej do odbycia.

13. Każdej osobie, przeciwko której prowadzone jest postępowanie w związku z którymkolwiek z przestępstw, do których ma zastosowanie niniejszy artykuł, zostanie zagwarantowane uczciwe traktowanie na wszystkich etapach postępowania, w tym korzystanie z wszelkich praw i gwarancji przewidzianych prawem wewnętrznym Państwa-Strony, na terytorium którego ta osoba przebywa.

14. Żadne z postanowień niniejszej konwencji nie może być interpretowane jako nakładające obowiązek wydania, jeżeli wezwane Państwo-Strona ma istotne powody, aby przypuszczać, że wniosek został złożony w celu ścigania lub ukarania osoby z uwagi na jej płeć, rasę, religię, narodowość, pochodzenie etniczne lub

9. Subject to the provisions of its domestic law and its extradition treaties, the requested State Party may, upon being satisfied that the circumstances so warrant and are urgent and at the request of the requesting State Party, take a person whose extradition is sought and who is present in its territory into custody or take other appropriate measures to ensure his or her presence at extradition proceedings.

10. A State Party in whose territory an alleged offender is found, if it does not extradite such person in respect of an offence to which this article applies solely on the ground that he or she is one of its nationals, shall, at the request of the State Party seeking extradition, be obliged to submit the case without undue delay to its competent authorities for the purpose of prosecution. Those authorities shall take their decision and conduct their proceedings in the same manner as in the case of any other offence of a grave nature under the domestic law of that State Party. The States Parties concerned shall cooperate with each other, in particular on procedural and evidentiary aspects, to ensure the efficiency of such prosecution.

11. Whenever a State Party is permitted under its domestic law to extradite or otherwise surrender one of its nationals only upon the condition that the person will be returned to that State Party to serve the sentence imposed as a result of the trial or proceedings for which the extradition or surrender of the person was sought and that State Party and the State Party seeking the extradition of the person agree with this option and other terms that they may deem appropriate, such conditional extradition or surrender shall be sufficient to discharge the obligation set forth in paragraph 10 of this article.

12. If extradition, sought for purposes of enforcing a sentence, is refused because the person sought is a national of the requested State Party, the requested Party shall, if its domestic law so permits and in conformity with the requirements of such law, upon application of the requesting Party, consider the enforcement of the sentence that has been imposed under the domestic law of the requesting Party or the remainder thereof.

13. Any person regarding whom proceedings are being carried out in connection with any of the offences to which this article applies shall be guaranteed fair treatment at all stages of the proceedings, including enjoyment of all the rights and guarantees provided by the domestic law of the State Party in the territory of which that person is present.

14. Nothing in this Convention shall be interpreted as imposing an obligation to extradite if the requested State Party has substantial grounds for believing that the request has been made for the purpose of prosecuting or punishing a person on account of that person's sex, race, religion, nationality, ethnic origin

poglądy polityczne lub że zastosowanie się do wniosku spowodowałoby pogorszenie sytuacji tej osoby ze względu na którąkolwiek z tych okoliczności.

15. Państwa-Strony nie mogą odmówić wykonania wniosku o wydanie wyłącznie na tej podstawie, że uważa się, iż przestępstwo dotyczy również spraw skarbowych.

16. Przed odmową wydania, wezwane Państwo-Strona, tam gdzie jest to właściwe, skonsultuje się z wzywającym Państwem-Stroną w celu zapewnienia mu szerokiej możliwości przedstawienia swoich opinii oraz dostarczenia informacji odnoszących się do jego twierdzeń.

17. Państwa-Strony będą dążyły do zawarcia dwustronnych oraz wielostronnych porozumień lub uzgodnień w celu przeprowadzenia ekstradycji lub wzmocnienia jej skuteczności.

Artykuł 17

Przekazywanie osób skazanych

Państwa-Strony mogą rozważyć zawarcie dwustronnych lub wielostronnych porozumień lub uzgodnień dotyczących przekazywania na ich terytorium osób skazanych na karę pozbawienia wolności za przestępstwa objęte zakresem niniejszej konwencji, w celu umożliwienia im odbycia kary.

Artykuł 18

Wzajemna pomoc prawna

1. Państwa-Strony udzielą sobie w jak najszerszym zakresie wzajemnej pomocy prawnej w postępowaniach karnych dotyczących przestępstw objętych zakresem niniejszej konwencji, zgodnie z postanowieniami artykułu 3, oraz na zasadzie wzajemności rozszerzą podobną pomoc, jeżeli wzywające Państwo-Strona ma uzasadnione podstawy podejrzewać, że przestępstwo wymienione w ustępie 1 (a) lub (b) artykułu 3 ma charakter międzynarodowy, włącznie z tym, że ofiary, świadkowie, dochody, narzędzia lub dowody dotyczące takich przestępstw znajdują się w wezwanym Państwie-Stronie, oraz że w przestępstwo zaangażowana jest zorganizowana grupa przestępcza.

2. Wzajemnej pomocy prawnej udziela się w jak najszerszym zakresie możliwym na podstawie odpowiednich ustaw, umów, porozumień oraz uzgodnień wezwanego Państwa-Strony dotyczących postępowania karnych odnoszących się do przestępstw, za które osoba prawna może zostać pociągnięta do odpowiedzialności we wzywającym Państwie-Stronie zgodnie z artykułem 10 niniejszej konwencji.

3. O wzajemną pomoc prawną, jaka ma być udzielona na podstawie niniejszego artykułu, można występować dla następujących celów:

- (a) zebrania dowodów lub oświadczeń od osób;
- (b) dokonania doręczeń dokumentów sądowych;

or political opinions or that compliance with the request would cause prejudice to that person's position for any one of these reasons.

15. States Parties may not refuse a request for extradition on the sole ground that the offence is also considered to involve fiscal matters.

16. Before refusing extradition, the requested State Party shall, where appropriate, consult with the requesting State Party to provide it with ample opportunity to present its opinions and to provide information relevant to its allegation.

17. States Parties shall seek to conclude bilateral and multilateral agreements or arrangements to carry out or to enhance the effectiveness of extradition.

Article 17

Transfer of sentenced persons

States Parties may consider entering into bilateral or multilateral agreements or arrangements on the transfer to their territory of persons sentenced to imprisonment or other forms of deprivation of liberty for offences covered by this Convention, in order that they may complete their sentences there.

Article 18

Mutual legal assistance

1. States Parties shall afford one another the widest measure of mutual legal assistance in investigations, prosecutions and judicial proceedings in relation to the offences covered by this Convention as provided for in article 3 and shall reciprocally extend to one another similar assistance where the requesting State Party has reasonable grounds to suspect that the offence referred to in article 3, paragraph 1 (a) or (b), is transnational in nature, including that victims, witnesses, proceeds, instrumentalities or evidence of such offences are located in the requested State Party and that the offence involves an organized criminal group.

2. Mutual legal assistance shall be afforded to the fullest extent possible under relevant laws, treaties, agreements and arrangements of the requested State Party with respect to investigations, prosecutions and judicial proceedings in relation to the offences for which a legal person may be held liable in accordance with article 10 of this Convention in the requesting State Party.

3. Mutual legal assistance to be afforded in accordance with this article may be requested for any of the following purposes:

- (a) Taking evidence or statements from persons;
- (b) Effecting service of judicial documents;

- (c) wykonywania przeszukania lub zajęcia oraz zakazu obrotu;
- (d) przeprowadzenia oględzin przedmiotów i miejsc;
- (e) dostarczania informacji, przedmiotów stanowiących dowody oraz opinii biegłych;
- (f) dostarczania oryginałów lub poświadczonych kopii odpowiednich akt oraz dokumentów, w tym dokumentów rządowych, bankowych, finansowych, firmowych oraz handlowych;
- (g) identyfikacji i odszukania dochodów z przestępstwa, mienia, narzędzi lub innych rzeczy dla celów dowodowych;
- (h) ułatwiania dobrowolnego stawienia osób we wzywającym Państwie-Stronie;
- (i) każdego innego rodzaju pomocy dopuszczalnej na podstawie prawa wewnętrznego wezwanego Państwa-Strony.

4. Bez uszczerbku dla prawa wewnętrznego, właściwe organy Państwa-Strony mogą, bez wcześniejszego wniosku, przekazać informacje dotyczące spraw karnych właściwemu organowi w innym Państwie-Stronie, jeżeli, w ich przekonaniu, takie informacje mogłyby pomóc temu organowi w podjęciu lub pomyslnym zakończeniu postępowań karnych lub mogłyby spowodować złożenie wniosku sformułowanego przez ten organ na podstawie niniejszej konwencji.

5. Przekazanie informacji na podstawie ustępu 4 niniejszego artykułu nie może naruszać postępowań karnych prowadzonych w państwie właściwych organów dostarczających informacje. Właściwe organy otrzymujące takie informacje zastosują się do żądania, aby informacje te pozostały nawet tymczasowo poufne, lub zastosują się do ograniczeń dotyczących ich wykorzystania. Jednakże nie uniemożliwia to otrzymującemu Państwu-Stronie ujawniania w swoich postępowaniach informacji świadczących o niewinności osoby oskarżonej. W takim przypadku otrzymujące Państwo-Strona, przed ujawnieniem informacji, powiadomi o tym przekazujące Państwo-Stronę oraz, jeżeli o to wniesiono, skonsultuje się z Państwem-Stroną przekazującym. Jeżeli, w wyjątkowym przypadku, wyprzedzające zawiadomienie nie jest możliwe, otrzymujące Państwo-Strona niezwłocznie poinformuje przekazujące Państwo-Stronę o ujawnieniu informacji.

6. Postanowienia niniejszego artykułu nie naruszają zobowiązań wynikających z jakiegokolwiek innej dwustronnej lub wielostronnej umowy, która reguluje lub będzie regulowała, w całości lub w części, wzajemną pomoc prawną.

7. Ustępy od 9 do 29 niniejszego artykułu mają zastosowanie do wniosków złożonych na podstawie niniejszego artykułu, jeżeli dane Państwa-Strony nie są związane umową o wzajemnej pomocy prawnej. Jeżeli te Państwa-Strony są związane taką umową, wtedy zastosowanie będą miały odpowiednie postanowienia takiej umowy, chyba że Państwa-Strony uzgodnią,

- (c) Executing searches and seizures, and freezing;
- (d) Examining objects and sites;
- (e) Providing information, evidentiary items and expert evaluations;
- (f) Providing originals or certified copies of relevant documents and records, including government, bank, financial, corporate or business records;
- (g) Identifying or tracing proceeds of crime, property, instrumentalities or other things for evidentiary purposes;
- (h) Facilitating the voluntary appearance of persons in the requesting State Party;
- (i) Any other type of assistance that is not contrary to the domestic law of the requested State Party.

4. Without prejudice to domestic law, the competent authorities of a State Party may, without prior request, transmit information relating to criminal matters to a competent authority in another State Party where they believe that such information could assist the authority in undertaking or successfully concluding inquiries and criminal proceedings or could result in a request formulated by the latter State Party pursuant to this Convention.

5. The transmission of information pursuant to paragraph 4 of this article shall be without prejudice to inquiries and criminal proceedings in the State of the competent authorities providing the information. The competent authorities receiving the information shall comply with a request that said information remain confidential, even temporarily, or with restrictions on its use. However, this shall not prevent the receiving State Party from disclosing in its proceedings information that is exculpatory to an accused person. In such a case, the receiving State Party shall notify the transmitting State Party prior to the disclosure and, if so requested, consult with the transmitting State Party. If, in an exceptional case, advance notice is not possible, the receiving State Party shall inform the transmitting State Party of the disclosure without delay.

6. The provisions of this article shall not affect the obligations under any other treaty, bilateral or multilateral, that governs or will govern, in whole or in part, mutual legal assistance.

7. Paragraphs 9 to 29 of this article shall apply to requests made pursuant to this article if the States Parties in question are not bound by a treaty of mutual legal assistance. If those States Parties are bound by such a treaty, the corresponding provisions of that treaty shall apply unless the States Parties agree to apply paragraphs 9 to 29 of this article in lieu

że w jej miejsce będą stosowały ustępy od 9 do 29 niniejszego artykułu. Państwa-Strony są zachęcane do stosowania wymienionych ustępów, jeśli ułatwi to współpracę.

8. Państwa-Strony nie mogą odmówić udzielenia wzajemnej pomocy prawnej na podstawie niniejszego artykułu, powołując się na tajemnicę bankową.

9. Państwa-Strony mogą odmówić udzielenia wzajemnej pomocy prawnej na podstawie niniejszego artykułu, powołując się na brak podwójnej karalności. Jednakże wezwane Państwo-Strona może, jeżeli uzna to za stosowne, udzielić pomocy w zakresie własnego uznania, niezależnie od tego czy zachowanie stanowiłoby przestępstwo na mocy prawa wewnętrznego wezwanego Państwa-Strony.

10. Osoba, która jest aresztowana lub odbywa karę pozbawienia wolności na terytorium jednego z Państw-Stron, a jej obecność jest wnioskowana w innym Państwie-Stronie dla potrzeb identyfikacji, złożenia zeznań lub udzielenia w innej formie pomocy w uzyskaniu dowodów dla celów postępowania karnego dotyczącego przestępstw objętych zakresem niniejszej konwencji, może zostać przekazana, jeśli spełnione są następujące warunki:

- (a) osoba ta dobrowolnie wyrazi na to zgodę;
- (b) wyrażą na to zgodę właściwe organy obu Państw-Stron na warunkach, które państwa te uznają za właściwe.

11. Dla celów ustępu 10 niniejszego artykułu:

- (a) Państwo-Strona, do którego taka osoba zostanie przekazana, będzie upoważnione i zobowiązane do przetrzymywania tej osoby w areszcie, chyba że Państwo-Strona, z którego osoba ta została przekazana, inaczej wnioskowało lub udzieliło innych upoważnień;
- (b) Państwo-Strona, do którego osoba ta została przekazana, bezzwłocznie odeśle tę osobę do aresztu Państwa-Strony, z którego została ona przekazana zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami lub zgodnie z innymi ustaleniami właściwych organów obu Państw-Stron;
- (c) Państwo-Strona, do którego osoba ta została przekazana, nie będzie wymagało od Państwa-Strony, z którego osoba ta została przekazana, wszczęcia procedury ekstradycyjnej w celu jej powrotu;
- (d) okres przebywania przez osobę przekazaną w areszcie Państwa-Strony, do którego została ona przekazana, zostanie zaliczony na poczet odbywania kary orzeczonej w państwie, z którego została ona przekazana.

12. Jeżeli Państwo-Strona, z którego osoba ma zostać przekazana zgodnie z ustępami 10 oraz 11 niniejszego artykułu, nie wyrazi na to zgody, osoba ta, nie-

thereof. States Parties are strongly encouraged to apply these paragraphs if they facilitate cooperation.

8. States Parties shall not decline to render mutual legal assistance pursuant to this article on the ground of bank secrecy.

9. States Parties may decline to render mutual legal assistance pursuant to this article on the ground of absence of dual criminality. However, the requested State Party may, when it deems appropriate, provide assistance, to the extent it decides at its discretion, irrespective of whether the conduct would constitute an offence under the domestic law of the requested State Party.

10. A person who is being detained or is serving a sentence in the territory of one State Party whose presence in another State Party is requested for purposes of identification, testimony or otherwise providing assistance in obtaining evidence for investigations, prosecutions or judicial proceedings in relation to offences covered by this Convention may be transferred if the following conditions are met:

- (a) The person freely gives his or her informed consent;
- (b) The competent authorities of both States Parties agree, subject to such conditions as those States Parties may deem appropriate.

11. For the purposes of paragraph 10 of this article:

- (a) The State Party to which the person is transferred shall have the authority and obligation to keep the person transferred in custody, unless otherwise requested or authorized by the State Party from which the person was transferred;
- (b) The State Party to which the person is transferred shall without delay implement its obligation to return the person to the custody of the State Party from which the person was transferred as agreed beforehand, or as otherwise agreed, by the competent authorities of both States Parties;
- (c) The State Party to which the person is transferred shall not require the State Party from which the person was transferred to initiate extradition proceedings for the return of the person;
- (d) The person transferred shall receive credit for service of the sentence being served in the State from which he or she was transferred for time spent in the custody of the State Party to which he or she was transferred.

12. Unless the State Party from which a person is to be transferred in accordance with paragraphs 10 and 11 of this article so agrees, that person, whatever

zależnie od jej narodowości, nie może być ścigana, zatrzymana, ukarana ani poddana jakimkolwiek ograniczeniu jej wolności osobistej na terytorium państwa, do którego osoba ta jest przekazywana, w związku z czynami, zaniechaniami lub skazaniami poprzedzającymi jej wyjazd z terytorium państwa, z którego osoba ta została przekazana.

13. Państwa-Strony wyznaczają organ centralny, który będzie odpowiedzialny oraz uprawniony do przyjmowania wniosków o wzajemną pomoc prawną, oraz do ich wykonywania lub przekazywania właściwym organom do wykonania. Jeżeli Państwo-Strona posiada specjalny region lub terytorium z odrębnym systemem wzajemnej pomocy prawnej, może ono wyznaczyć oddzielny organ centralny, który będzie pełnił taką samą funkcję w odniesieniu do tego regionu lub terytorium. Organy centralne zapewnią szybkie oraz odpowiednio wykonywanie lub przekazywanie otrzymanych wniosków. Jeżeli organ centralny przekaże wniosek do wykonania właściwemu organowi, będzie on popierał szybkie i odpowiednie wykonanie wniosku przez ten organ. Sekretarz Generalny Narodów Zjednoczonych, w momencie składania przez Państwo-Stronę dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia, zostanie poinformowany o organie centralnym wyznaczonym w tym celu. Wnioski o wzajemną pomoc prawną oraz wszelka korespondencja z tym związana będą przekazywane do organów wyznaczonych przez Państwa-Strony. Wymóg ten nie narusza prawa Państwa-Strony do żądania, aby takie wnioski oraz korespondencja były kierowane do niego kanałami dyplomatycznymi oraz, w nagłych przypadkach, jeżeli Państwa-Strony tak uzgodnią, za pośrednictwem Międzynarodowej Policji Kryminalnej, o ile jest to możliwe.

14. Wnioski będą składane na piśmie lub, tam gdzie jest to możliwe, za pośrednictwem jakichkolwiek środków zdolnych do sporządzenia pisemnego zapisu, w języku akceptowanym przez wezwane Państwo-Stronę, na warunkach umożliwiających temu Państwu-Stronie ustalenie autentyczności. Sekretarz Generalny Narodów Zjednoczonych, w momencie składania przez każde Państwo-Stronę dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia, zostanie poinformowany o języku lub językach akceptowanych przez każde z Państw-Stron. W nagłych przypadkach i gdy zostało to uzgodnione pomiędzy Państwami-Stronami wnioski mogą być składane ustnie, jednak zostaną one niezwłocznie potwierdzone na piśmie.

15. Wniosek o wzajemną pomoc prawną powinien zawierać:

- (a) określenie organu składającego wniosek;
- (b) przedmiot oraz charakter postępowania karnego, którego wniosek dotyczy, oraz nazwę i funkcje organu prowadzącego to postępowanie;
- (c) streszczenie odpowiednich faktów, przy czym nie odnosi się to do wniosków o doręczenie dokumentów sądowych;

his or her nationality, shall not be prosecuted, detained, punished or subjected to any other restriction of his or her personal liberty in the territory of the State to which that person is transferred in respect of acts, omissions or convictions prior to his or her departure from the territory of the State from which he or she was transferred.

13. Each State party shall designate a central authority that shall have the responsibility and power to receive requests for mutual legal assistance and either to execute them or to transmit them to the competent authorities for execution. Where a State Party has a special region or territory with a separate system of mutual legal assistance, it may designate a distinct central authority that shall have the same function for that region or territory. Central authorities shall ensure the speedy and proper execution or transmission of the requests received. Where the central authority transmits the request to a competent authority for execution, it shall encourage the speedy and proper execution of the request by the competent authority. The Secretary-General of the United Nations shall be notified of the central authority designated for this purpose at the time each State Party deposits its instrument of ratification, acceptance or approval of or accession to this Convention. Requests for mutual legal assistance and any communication related thereto shall be transmitted to the central authorities designated by the States Parties. This requirement shall be without prejudice to the right of a State Party to require that such requests and communications be addressed to it through diplomatic channels and, in urgent circumstances, where the States Parties agree, through the International Criminal Police Organization, if possible.

14. Requests shall be made in writing or, where possible, by any means capable of producing a written record, in a language acceptable to the requested State Party, under conditions allowing that State Party to establish authenticity. The Secretary-General of the United Nations shall be notified of the language or languages acceptable to each State Party at the time it deposits its instrument of ratification, acceptance or approval of or accession to this Convention. In urgent circumstances and where agreed by the States Parties, requests may be made orally, but shall be confirmed in writing forthwith.

15. A request for mutual legal assistance shall contain:

- (a) The identity of the authority making the request;
- (b) The subject matter and nature of the investigation, prosecution or judicial proceeding to which the request relates and the name and functions of the authority conducting the investigation, prosecution or judicial proceeding;
- (c) A summary of the relevant facts, except in relation to requests for the purpose of service of judicial documents;

- (d) opis wnioskowanej pomocy oraz szczegóły specjalnej procedury, której zastosowania życzy sobie wzywające Państwo-Strona;
- (e) tam, gdzie jest to możliwe, tożsamość, miejsce pobytu oraz narodowość każdej osoby, której wniosek dotyczy;
- (f) cel, dla którego dąży się do uzyskania dowodów, informacji lub podjęcia działań.
- (d) A description of the assistance sought and details of any particular procedure that the requesting State Party wishes to be followed;
- (e) Where possible, the identity, location and nationality of any person concerned; and
- (f) The purpose for which the evidence, information or action is sought.

16. Wezwane Państwo-Strona może zażądać dodatkowych informacji, gdy wydaje się to konieczne dla wykonania wniosku zgodnie z jego prawem wewnętrznym lub kiedy może to ułatwić takie wykonanie.

16. The requested State Party may request additional information when it appears necessary for the execution of the request in accordance with its domestic law or when it can facilitate such execution.

17. Wniosek zostanie wykonany zgodnie z prawem wewnętrznym wezwanego Państwa-Strony oraz, w zakresie niepozostającym w sprzeczności z jego prawem wewnętrznym i tam, gdzie jest to możliwe, zgodnie z procedurami określonymi we wniosku.

17. A request shall be executed in accordance with the domestic law of the requested State Party and, to the extent not contrary to the domestic law of the requested State Party and where possible, in accordance with the procedures specified in the request.

18. Jeżeli osoba znajduje się na terytorium Państwa-Strony i musi zostać przesłuchana w charakterze świadka lub biegłego przez organy sądowe innego Państwa-Strony, wówczas to pierwsze Państwo-Strona, gdy tylko jest to możliwe i pozostaje w zgodzie z fundamentalnymi zasadami prawa wewnętrznego, może, na wniosek drugiego Państwa-Strony, zezwolić, aby przesłuchanie odbyło się za pośrednictwem wideo-konferencji, jeżeli nie jest możliwe ani pożądane, aby dana osoba stawiała się osobiście na terytorium wzywającego Państwa-Strony. Państwa-Strony mogą uzgodnić, że przesłuchanie zostanie przeprowadzone przez organ sądowy wzywającego Państwa-Strony oraz że będzie w nim uczestniczył organ sądowy wezwanego Państwa-Strony.

18. Wherever possible and consistent with fundamental principles of domestic law, when an individual is in the territory of a State Party and has to be heard as a witness or expert by the judicial authorities of another State Party, the first State Party may, at the request of the other, permit the hearing to take place by video conference if it is not possible or desirable for the individual in question to appear in person in the territory of the requesting State Party. States Parties may agree that the hearing shall be conducted by a judicial authority of the requesting State Party and attended by a judicial authority of the requested State Party.

19. Wzywające Państwo-Strona nie może, bez uprzedniej zgody wezwanego Państwa-Strony, przekazywać ani wykorzystywać informacji ani dowodów dostarczonych przez wezwane Państwo-Stronę w celu prowadzenia postępowań karnych innych niż te, które zostały określone we wniosku. Żadne z postanowień niniejszego ustępu nie wyłącza ujawnienia przez wzywające Państwo-Stronę w swoich postępowaniach informacji lub dowodów, które świadczą o niewinności osoby oskarżonej. W tym przypadku, wzywające Państwo-Strona przed ujawnieniem informacji powiadomi o tym wezwane Państwo-Stronę oraz, jeżeli o to wniesiono, skonsultuje się z wezwanym Państwem-Stroną. Jeżeli, w wyjątkowym przypadku, wyprzedzające zawiadomienie nie jest możliwe, wówczas wzywające Państwo-Strona niezwłocznie poinformuje wezwane Państwo-Stronę o ujawnieniu informacji.

19. The requesting State Party shall not transmit or use information or evidence furnished by the requested State Party for investigations, prosecutions or judicial proceedings other than those stated in the request without the prior consent of the requested State Party. Nothing in this paragraph shall prevent the requesting State Party from disclosing in its proceedings information or evidence that is exculpatory to an accused person. In the latter case, the requesting State Party shall notify the requested State Party prior to the disclosure and, if so requested, consult with the requested State Party. If, in an exceptional case, advance notice is not possible, the requesting State Party shall inform the requested State Party of the disclosure without delay.

20. Wzywające Państwo-Strona może wymagać, aby wezwane Państwo-Strona, poza zakresem niezbędnym do wykonania wniosku, zachowało w poufności fakt oraz treść wniosku. Jeżeli wezwane Państwo-Strona nie może zastosować się do wymogu poufności, poinformuje o tym niezwłocznie wzywające Państwo-Stronę.

20. The requesting State Party may require that the requested State Party keep confidential the fact and substance of the request, except to the extent necessary to execute the request. If the requested State Party cannot comply with the requirement of confidentiality, it shall promptly inform the requesting State Party.

21. Wzajemnej pomocy prawnej można odmówić:

- (a) jeżeli wniosek nie został sporządzony zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu;
- (b) jeżeli wezwane Państwo-Strona uzna, że wykonanie wniosku może naruszyć jego suwerenność, bezpieczeństwo, porządek publiczny lub inne podstawowe interesy;
- (c) jeżeli organom wezwanego Państwa-Strony nie wolno byłoby na podstawie jego prawa wewnętrznego wykonywać wnioskowanych działań w odniesieniu do podobnego przestępstwa, gdyby stanowiło ono przedmiot postępowania karnego w ramach jego własnej jurysdykcji;
- (d) jeżeli wykonanie wniosku byłoby sprzeczne z systemem prawnym wezwanego Państwa-Strony w zakresie udzielania wzajemnej pomocy prawnej.

22. Państwa-Strony nie mogą odmówić wykonania wniosku o pomoc prawną wyłącznie na tej podstawie, że uważa się, iż przestępstwo dotyczy również spraw skarbowych.

23. W przypadku odmowy udzielenia wzajemnej pomocy prawnej należy podać przyczyny tej odmowy.

24. Wezwane Państwo-Strona wykona wniosek o udzielenie wzajemnej pomocy prawnej możliwie jak najszybciej oraz w możliwie pełnym zakresie uwzględniając nieprzekraczalne terminy zaproponowane przez wzywające Państwo-Stronę, dla określenia których podane zostały, najlepiej we wniosku, przyczyny. Wezwane Państwo-Strona udzieli odpowiedzi na zasadne prośby wzywającego Państwa-Strony dotyczące postępów w wykonywaniu wniosku. Wzywające Państwo-Strona niezwłocznie poinformuje wezwane Państwo-Stronę o tym, że wnioskowana pomoc nie jest już dalej wymagana.

25. Udzielenie wzajemnej pomocy prawnej może zostać odroczone przez wezwane Państwo-Stronę z tego powodu, że zakłócałoby to trwające postępowanie karne.

26. Przed odmową wykonania wniosku na podstawie ustępu 21 niniejszego artykułu lub odroczeniem jego wykonania na podstawie ustępu 25 niniejszego artykułu, wezwane Państwo-Strona skonsultuje się z wzywającym Państwem-Stroną w celu rozważenia, czy pomoc może zostać udzielona na warunkach, jakie uzna ono za konieczne. Jeżeli wzywające Państwo-Strona zaakceptuje pomoc na takich warunkach, wówczas zastosuje się ono do nich.

27. Bez uszczerbku dla stosowania ustępu 12 niniejszego artykułu, świadek, biegły lub inna osoba, która na wniosek wzywającego Państwa-Strony wyrazi zgodę na złożenie zeznań lub na udzielenie pomocy w postępowaniu karnym na terytorium wzywającego Państwa-Strony, nie mogą być ścigani, zatrzymani, ukarani ani poddani jakimkolwiek innym ograniczeniom wolności osobistej na tym terytorium w odniesieniu do czynów, zaniechań lub skazań z okresu po-

21. Mutual legal assistance may be refused:

- (a) If the request is not made in conformity with the provisions of this article;
- (b) If the requested State Party considers that execution of the request is likely to prejudice its sovereignty, security, ordre public or other essential interests;
- (c) If the authorities of the requested State Party would be prohibited by its domestic law from carrying out the action requested with regard to any similar offence, had it been subject to investigation, prosecution or judicial proceedings under their own jurisdiction;
- (d) If it would be contrary to the legal system of the requested State Party relating to mutual legal assistance for the request to be granted.

22. States Parties may not refuse a request for mutual legal assistance on the sole ground that the offence is also considered to involve fiscal matters.

23. Reasons shall be given for any refusal of mutual legal assistance.

24. The requested State Party shall execute the request for mutual legal assistance as soon as possible and shall take as full account as possible of any deadlines suggested by the requesting State Party and for which reasons are given, preferably in the request. The requested State Party shall respond to reasonable requests by the requesting State Party on progress of its handling of the request. The requesting State Party shall promptly inform the requested State Party when the assistance sought is no longer required.

25. Mutual legal assistance may be postponed by the requested State Party on the ground that it interferes with an ongoing investigation, prosecution or judicial proceeding.

26. Before refusing a request pursuant to paragraph 21 of this article or postponing its execution pursuant to paragraph 25 of this article, the requested State Party shall consult with the requesting State Party to consider whether assistance may be granted subject to such terms and conditions as it deems necessary. If the requesting State Party accepts assistance subject to those conditions, it shall comply with the conditions.

27. Without prejudice to the application of paragraph 12 of this article, a witness, expert or other person who, at the request of the requesting State Party, consents to give evidence in a proceeding or to assist in an investigation, prosecution or judicial proceeding in the territory of the requesting State Party shall not be prosecuted, detained, punished or subjected to any other restriction of his or her personal liberty in that territory in respect of acts, omissions or

przedzającego ich wyjazd z terytorium wezwanego Państwa-Strony. Takie gwarancje bezpieczeństwa przestaną jednak obowiązywać, gdy świadek, biegły lub inna osoba, przez okres piętnastu kolejnych dni, lub przez inny okres uzgodniony pomiędzy Państwami-Stronami, począwszy od dnia, kiedy osoba ta została oficjalnie poinformowana, że jej obecność nie jest już dłużej wymagana przez organy sądowe, mając możliwość wyjechania dobrowolnie, pozostała na terytorium wzywającego Państwa-Strony lub, jeżeli wyjechała, dobrowolnie tam powróciła.

28. Zwyczajne koszty wykonania wniosku ponosi wezwane Państwo-Strona, chyba że zostało to inaczej uzgodnione pomiędzy zainteresowanymi Państwami-Stronami. Jeżeli dla wykonania wniosku są lub będą wymagane wydatki o znacznym lub wyjątkowym charakterze, Państwa-Strony skonsultują się w celu określenia warunków, na jakich wniosek zostanie wykonany, jak również co do sposobu, w jaki ponoszone będą koszty.

29. Wezwane Państwo-Strona:

- (a) dostarczy wzywającemu Państwu-Stronie kopie akt rządowych, dokumentów lub informacji znajdujących się w jego posiadaniu, które na mocy jego prawa wewnętrznego są ogólnie dostępne;
- (b) może, według swojego własnego uznania, dostarczyć wzywającemu Państwu-Stronie, w całości, w części lub na takich warunkach, jakie uzna za stosowne, kopie akt rządowych, dokumentów lub informacji znajdujących się w jego posiadaniu, które na mocy jego prawa nie są ogólnie dostępne.

30. Jeżeli będzie to niezbędne, Państwa-Strony rozważą możliwość zawarcia dwustronnych lub wielostronnych porozumień lub uzgodnień, które służyłyby celom postanowień niniejszego artykułu, realizowałyby je w praktyce lub wzmacniały je.

Artykuł 19

Wspólne dochodzenia

Państwa-Strony rozważą zawarcie dwustronnych lub wielostronnych porozumień lub uzgodnień, na mocy których, w odniesieniu do kwestii stanowiących przedmiot postępowań karnych w jednym lub wielu państwach, właściwe organy mogą tworzyć połączone organy dochodzeniowe. Przy braku takich porozumień i uzgodnień, wspólne dochodzenia mogą być prowadzone na podstawie porozumienia w każdym poszczególnym przypadku. Zaangażowane Państwa-Strony zapewnią pełne poszanowanie suwerenności Państwa-Strony, na terytorium którego będzie przeprowadzone takie dochodzenie.

Artykuł 20

Specjalne techniki dochodzeniowe

1. Jeżeli pozwalają na to podstawowe zasady wewnętrznego systemu prawnego, każde Państwo-Stron

convictions prior to his or her departure from the territory of the requested State Party. Such safe conduct shall cease when the witness, expert or other person having had, for a period of fifteen consecutive days or for any period agreed upon by the States Parties from the date on which he or she has been officially informed that his or her presence is no longer required by the judicial authorities, an opportunity of leaving, has nevertheless remained voluntarily in the territory of the requesting State Party or, having left it, has returned of his or her own free will.

28. The ordinary costs of executing a request shall be borne by the requested State Party, unless otherwise agreed by the States Parties concerned. If expenses of a substantial or extraordinary nature are or will be required to fulfil the request, the States Parties shall consult to determine the terms and conditions under which the request will be executed, as well as the manner in which the costs shall be borne.

29. The requested State Party:

- (a) Shall provide to the requesting State Party copies of government records, documents or information in its possession that under its domestic law are available to the general public;
- (b) May, at its discretion, provide to the requesting State Party in whole, in part or subject to such conditions as it deems appropriate, copies of any government records, documents or information in its possession that under its domestic law are not available to the general public.

30. States Parties shall consider, as may be necessary, the possibility of concluding bilateral or multilateral agreements or arrangements that would serve the purposes of, give practical effect to or enhance the provisions of this article.

Article 19

Joint investigations

States Parties shall consider concluding bilateral or multilateral agreements or arrangements whereby, in relation to matters that are the subject of investigations, prosecutions or judicial proceedings in one or more States, the competent authorities concerned may establish joint investigative bodies. In the absence of such agreements or arrangements, joint investigations may be undertaken by agreement on a case-by-case basis. The States Parties involved shall ensure that the sovereignty of the State Party in whose territory such investigation is to take place is fully respected.

Article 20

Special investigative techniques

1. If permitted by the basic principles of its domestic legal system, each State Party shall, within

na, w ramach swoich możliwości oraz na warunkach określonych w jego prawie wewnętrznym, podejmie konieczne środki dla umożliwienia jego właściwym organom odpowiedniego wykorzystania na swoim terytorium dostawy niejawnie nadzorowanej i tam, gdzie uzna to za właściwe, innych specjalnych technik dochodzeniowych, takich jak inwigilacja elektroniczna lub inne formy inwigilacji, oraz operacji pod przykryciem, w celu skutecznego zwalczania przestępczości zorganizowanej.

2. Dla celów prowadzenia dochodzeń w sprawie przestępstw objętych zakresem niniejszej konwencji, zachęca się Państwa-Strony do zawierania, tam gdzie jest to konieczne, odpowiednich dwustronnych lub wielostronnych porozumień lub uzgodnień mających na celu wykorzystywanie takich specjalnych technik dochodzeniowych w kontekście współpracy na szczeblu międzynarodowym. Takie porozumienia i uzgodnienia będą zawierane i implementowane w pełnej zgodności z zasadą suwerennej równości państw oraz wykonywane ściśle według ustalonych warunków takich porozumień i uzgodnień.

3. W przypadku braku porozumienia lub uzgodnienia opisanych w ustępie 2 niniejszego artykułu, decyzje dotyczące wykorzystania specjalnych technik dochodzeniowych na szczeblu międzynarodowym będą podejmowane w każdym poszczególnym przypadku i mogą, tam gdzie jest to konieczne, uwzględniać uzgodnienia i porozumienia finansowe dotyczące wykonywania jurysdykcji przez zainteresowane Państwa-Strony.

4. Decyzje dotyczące zastosowania dostawy niejawnie nadzorowanej na szczeblu międzynarodowym mogą, za zgodą zainteresowanych Państw-Stron, obejmować metody, takie jak przejęcie towarów i dopuszczenie do ich dalszego przewozu w stanie nienaruszonym, usunięcie lub ich zastąpienie w całości lub w części.

Artykuł 21

Przekazywanie ścigania w sprawach karnych

Państwa-Strony, w celu skoncentrowania ścigania, rozważą możliwość przekazywania ścigania przestępstw objętych zakresem niniejszej konwencji w przypadkach, gdy takie przekazanie zostanie uznane za leżące w interesie właściwego sprawowania wymiaru sprawiedliwości, zwłaszcza w przypadkach, gdy zaangażowanych jest więcej jurysdykcji.

Artykuł 22

Zakładanie rejestrów karnych

Każde Państwo-Strona może przyjąć środki ustawodawcze i inne, jakie okażą się konieczne dla uwzględnienia, na warunkach oraz z powodów, jakie uzna za stosowne, wszelkich wcześniejszych skazań domniemanego sprawcy w innym państwie, w celu wykorzystania takich informacji w postępowaniu karnym dotyczącym przestępstwa objętego zakresem niniejszej konwencji.

its possibilities and under the conditions prescribed by its domestic law, take the necessary measures to allow for the appropriate use of controlled delivery and, where it deems appropriate, for the use of other special investigative techniques, such as electronic or other forms of surveillance and undercover operations, by its competent authorities in its territory for the purpose of effectively combating organized crime.

2. For the purpose of investigating the offences covered by this Convention, States Parties are encouraged to conclude, when necessary, appropriate bilateral or multilateral agreements or arrangements for using such special investigative techniques in the context of cooperation at the international level. Such agreements or arrangements shall be concluded and implemented in full compliance with the principle of sovereign equality of States and shall be carried out strictly in accordance with the terms of those agreements or arrangements.

3. In the absence of an agreement or arrangement as set forth in paragraph 2 of this article, decisions to use such special investigative techniques at the international level shall be made on a case-by-case basis and may, when necessary, take into consideration financial arrangements and understandings with respect to the exercise of jurisdiction by the States Parties concerned.

4. Decisions to use controlled delivery at the international level may, with the consent of the States Parties concerned, include methods such as intercepting and allowing the goods to continue intact or be removed or replaced in whole or in part.

Article 21

Transfer of criminal proceedings

States Parties shall consider the possibility of transferring to one another proceedings for the prosecution of an offence covered by this Convention in cases where such transfer is considered to be in the interests of the proper administration of justice, in particular in cases where several jurisdictions are involved, with a view to concentrating the prosecution.

Article 22

Establishment of criminal record

Each State Party may adopt such legislative or other measures as may be necessary to take into consideration, under such terms as and for the purpose that it deems appropriate, any previous conviction in another State of an alleged offender for the purpose of using such information in criminal proceedings relating to an offence covered by this Convention.

Artykuł 23

Penalizacja czynów przeciwko wymiarowi sprawiedliwości

Każde Państwo-Strona przyjmie środki ustawodawcze oraz inne, jakie okażą się konieczne dla uznania za przestępstwa następujących czynów, jeżeli zostały popełnione umyślnie:

- (a) użycie siły fizycznej, gróźb lub zastraszania, obietnica, oferowanie lub przekazanie nienależnej korzyści w celu nakłonięcia do złożenia fałszywych zeznań lub wpłynięcia na składanie zeznań lub dostarczanie dowodów w postępowaniu dotyczącym popełnienia przestępstw objętych zakresem niniejszej konwencji;
- (b) użycie siły fizycznej, gróźb lub zastraszania w celu wpłynięcia na wykonywanie przez sędziego lub funkcjonariusza organów ścigania obowiązków służbowych w odniesieniu do popełnienia przestępstw objętych zakresem niniejszej konwencji. Żadne z postanowień niniejszego ustępu nie narusza prawa Państw-Stron do posiadania ustawodawstwa chroniącego inne kategorie funkcjonariuszy publicznych.

Artykuł 24

Ochrona świadków

1. Każde Państwo-Strona przyjmie odpowiednie środki w granicach swoich możliwości w celu zapewnienia skutecznej ochrony przed potencjalnym odwetem wobec osób lub zastraszaniem osób występujących w postępowaniach karnych w charakterze świadków, które składają zeznania dotyczące przestępstw objętych zakresem niniejszej konwencji, oraz tam, gdzie jest to właściwe, ochrony ich krewnych oraz osób bliskich.

2. Środki przewidziane w ustępie 1 niniejszego artykułu mogą obejmować, *inter alia*, nie naruszając praw oskarżonego, w tym prawa do należytego procesu, następujące działania:

- (a) ustanowienie procedur dla fizycznej ochrony tych osób, takich jak, w zakresie niezbędnym oraz możliwym, zmiana miejsca ich zamieszkania oraz zezwolenie, tam gdzie jest to właściwe, na nieujawnianie lub ograniczenia w ujawnianiu informacji dotyczących tożsamości oraz miejsca pobytu takich osób;
- (b) zapewnienie przepisów proceduralnych umożliwiających świadkom składanie zeznań w sposób zapewniający im bezpieczeństwo, takich jak umożliwienie składania zeznań z wykorzystaniem technologii komunikacyjnych, takich jak łącza wideo lub inne odpowiednie środki.

3. Państwa-Strony rozważą zawarcie z innymi państwami porozumień lub uzgodnień o relokacji osób określonych w ustępie 1 niniejszego artykułu.

Article 23

Criminalization of obstruction of justice

Each State Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences, when committed intentionally:

- (a) The use of physical force, threats or intimidation or the promise, offering or giving of an undue advantage to induce false testimony or to interfere in the giving of testimony or the production of evidence in a proceeding in relation to the commission of offences covered by this Convention;
- (b) The use of physical force, threats or intimidation to interfere with the exercise of official duties by a justice or law enforcement official in relation to the commission of offences covered by this Convention. Nothing in this subparagraph shall prejudice the right of States Parties to have legislation that protects other categories of public officials.

Article 24

Protection of witnesses

1. Each State Party shall take appropriate measures within its means to provide effective protection from potential retaliation or intimidation for witnesses in criminal proceedings who give testimony concerning offences covered by this Convention and, as appropriate, for their relatives and other persons close to them.

2. The measures envisaged in paragraph 1 of this article may include, *inter alia*, without prejudice to the rights of the defendant, including the right to due process:

- (a) Establishing procedures for the physical protection of such persons, such as, to the extent necessary and feasible, relocating them and permitting, where appropriate, non-disclosure or limitations on the disclosure of information concerning the identity and whereabouts of such persons;
- (b) Providing evidentiary rules to permit witness testimony to be given in a manner that ensures the safety of the witness, such as permitting testimony to be given through the use of communications technology such as video links or other adequate means.

3. States Parties shall consider entering into agreements or arrangements with other States for the relocation of persons referred to in paragraph 1 of this article.

4. Postanowienia niniejszego artykułu mają również zastosowanie do ofiar, o ile są one świadkami.

Artykuł 25

Pomoc dla ofiar i ich ochrona

1. Państwa-Strony przyjmą odpowiednie środki w granicach swoich możliwości w celu zapewnienia pomocy oraz ochrony ofiarom przestępstw objętych zakresem niniejszej konwencji, zwłaszcza w przypadkach groźby odwetu lub zastraszania.

2. Państwa-Strony ustanowią odpowiednie procedury w celu zapewnienia dostępu do odszkodowania oraz restytucji dla ofiar przestępstw objętych zakresem niniejszej konwencji.

3. Państwa-Strony, zgodnie ze swoim prawem wewnętrznym, umożliwią ofiarom przedstawienie swoich opinii oraz obaw, które zostaną rozważone na odpowiednich etapach postępowania karnego, w sposób nienaruszający prawa do obrony.

Artykuł 26

Środki dla wzmocnienia współpracy z organami ścigania

1. Państwa-Strony przyjmą odpowiednie środki w celu zachęcenia osób, które biorą lub brały udział w zorganizowanych grupach przestępczych, do:

(a) dostarczenia informacji użytecznych dla właściwych organów dla celów dochodzeniowych oraz dowodowych w kwestiach, takich jak:

(i) tożsamość, charakter, skład, struktura, lokalizacja lub działalność zorganizowanych grup przestępczych;

(ii) powiązania, w tym powiązania międzynarodowe, z innymi zorganizowanymi grupami przestępczymi;

(iii) przestępstwa, które zorganizowane grupy przestępcze popełniły lub mogą popełnić;

(b) zapewniania faktycznej, konkretnej pomocy właściwym organom, która może przyczynić się do pozbawienia zorganizowanych grup przestępczych ich zasobów lub dochodów z przestępstw.

2. Każde Państwo-Strona rozważy dopuszczenie, w odpowiednich przypadkach, możliwości złagodzenia kary dla osoby oskarżonej, która zapewnia istotną współpracę w prowadzeniu postępowania karnego dotyczącego któregośkolwiek z przestępstw objętych zakresem niniejszej konwencji.

3. Każde Państwo-Strona rozważy dopuszczenie, zgodnie ze swoimi fundamentalnymi zasadami prawnymi, możliwości przyznania zwolnienia od odpowiedzialności karnej osób, które podejmą znaczącą współpracę w postępowaniu karnym dotyczącym przestępstw objętych zakresem niniejszej konwencji.

4. The provisions of this article shall also apply to victims insofar as they are witnesses.

Article 25

Assistance to and protection of victims

1. Each State Party shall take appropriate measures within its means to provide assistance and protection to victims of offences covered by this Convention, in particular in cases of threat of retaliation or intimidation.

2. Each State Party shall establish appropriate procedures to provide access to compensation and restitution for victims of offences covered by this Convention.

3. Each State Party shall, subject to its domestic law, enable views and concerns of victims to be presented and considered at appropriate stages of criminal proceedings against offenders in a manner not prejudicial to the rights of the defence.

Article 26

Measures to enhance cooperation with law enforcement authorities

1. Each State Party shall take appropriate measures to encourage persons who participate or who have participated in organized criminal groups:

(a) To supply information useful to competent authorities for investigative and evidentiary purposes on such matters as:

(i) The identity, nature, composition, structure, location or activities of organized criminal groups;

(ii) Links, including international links, with other organized criminal groups;

(iii) Offences that organized criminal groups have committed or may commit;

(b) To provide factual, concrete help to competent authorities that may contribute to depriving organized criminal groups of their resources or of the proceeds of crime.

2. Each State Party shall consider providing for the possibility, in appropriate cases, of mitigating punishment of an accused person who provides substantial cooperation in the investigation or prosecution of an offence covered by this Convention.

3. Each State Party shall consider providing for the possibility, in accordance with fundamental principles of its domestic law, of granting immunity from prosecution to a person who provides substantial cooperation in the investigation or prosecution of an offence covered by this Convention.

4. Ochrona takich osób będzie taka, jak przewidziana w artykule 24 niniejszej konwencji.

5. Jeżeli osoba wymieniona w ustępie 1 niniejszego artykułu znajdująca się w jednym z Państw-Stron może zapewnić istotną współpracę właściwym organom innego Państwa-Strony, wówczas zainteresowane Państwa-Strony mogą rozważyć zawarcie, zgodnie z ich prawem wewnętrznym, porozumień lub uzgodnień dotyczących potencjalnego zapewnienia przez to inne Państwo-Stronę traktowania określonego w ustępach 2 oraz 3 niniejszego artykułu.

Artykuł 27

Współpraca organów ścigania

1. Państwa-Strony będą ściśle ze sobą współpracowały, zgodnie ze swoimi systemami prawa i administracji, w celu wzmocnienia skuteczności działań organów ścigania ukierunkowanych na zwalczanie przestępstw objętych zakresem niniejszej konwencji. Każde Państwo-Strona w szczególności podejmie skuteczne środki mające na celu:

- (a) wzmocnienie oraz, tam gdzie jest to konieczne, ustanowienie kanałów komunikacji pomiędzy właściwymi organami, agencjami oraz służbami, w celu ułatwienia bezpiecznej i szybkiej wymiany informacji dotyczących wszystkich aspektów przestępstw objętych zakresem niniejszej konwencji, w tym, jeżeli Państwa-Strony uznają to za właściwe, powiązań z innymi działaniami przestępczymi;
- (b) współpracę z innymi Państwami-Stronami w prowadzeniu dochodzeń dotyczących przestępstw objętych zakresem niniejszej konwencji, w kwestiach ustalania:
 - (i) tożsamości, miejsca pobytu oraz działalności osób podejrzewanych o zaangażowanie w takie przestępstwa, a także lokalizacji innych osób pozostających w kręgu zainteresowania;
 - (ii) przemieszczania dochodów lub mienia pochodzących z popełnienia takich przestępstw;
 - (iii) przemieszczania mienia, sprzętu oraz innych narzędzi wykorzystanych lub których wykorzystanie było planowane w celu popełnienia takich przestępstw;
- (c) zapewnienie, tam, gdzie jest to właściwe, niezbędnych przedmiotów lub niezbędnych ilości substancji dla celów analitycznych oraz dochodzeniowych;
- (d) ułatwienie skutecznej koordynacji pomiędzy ich właściwymi organami, agencjami oraz służbami oraz promowanie wymiany personelu i innych ekspertów, w tym, na warunkach dwustronnych porozumień lub uzgodnień pomiędzy zainteresowanymi Państwami-Stronami, ustanawianie oficerów łącznikowych;

4. Protection of such persons shall be as provided for in article 24 of this Convention.

5. Where a person referred to in paragraph 1 of this article located in one State Party can provide substantial cooperation to the competent authorities of another State Party, the States Parties concerned may consider entering into agreements or arrangements, in accordance with their domestic law, concerning the potential provision by the other State Party of the treatment set forth in paragraphs 2 and 3 of this article.

Article 27

Law enforcement cooperation

1. States Parties shall cooperate closely with one another, consistent with their respective domestic legal and administrative systems, to enhance the effectiveness of law enforcement action to combat the offences covered by this Convention. Each State Party shall, in particular, adopt effective measures:

- (a) To enhance and, where necessary, to establish channels of communication between their competent authorities, agencies and services in order to facilitate the secure and rapid exchange of information concerning all aspects of the offences covered by this Convention, including, if the States Parties concerned deem it appropriate, links with other criminal activities;
- (b) To cooperate with other States Parties in conducting inquiries with respect to offences covered by this Convention concerning:
 - (i) The identity, whereabouts and activities of persons suspected of involvement in such offences or the location of other persons concerned;
 - (ii) The movement of proceeds of crime or property derived from the commission of such offences;
 - (iii) The movement of property, equipment or other instrumentalities used or intended for use in the commission of such offences;
- (c) To provide, when appropriate, necessary items or quantities of substances for analytical or investigative purposes;
- (d) To facilitate effective coordination between their competent authorities, agencies and services and to promote the exchange of personnel and other experts, including, subject to bilateral agreements or arrangements between the States Parties concerned, the posting of liaison officers;

(e) wymianę z innymi Państwami-Stronami informacji dotyczących swoistych środków i metod wykorzystywanych przez zorganizowane grupy przestępcze, w tym, tam gdzie ma to zastosowanie, szlaków oraz środków transportu, fałszywych tożsamości, zmienionych lub podrobionych dokumentów, lub innych środków ukrywania swojej działalności;

(f) wymianę informacji oraz koordynowanie środków administracyjnych oraz innych przyjmowanych, tam gdzie jest to właściwe, w celu wczesnego ujawnienia przestępstw objętych zakresem niniejszej konwencji.

2. W celu realizacji niniejszej konwencji Państwa-Strony rozważą zawarcie dwustronnych oraz wielostronnych porozumień lub uzgodnień o bezpośredniej współpracy pomiędzy ich organami ścigania oraz, tam gdzie takie porozumienia i uzgodnienia już istnieją, rozważą wprowadzenie do nich poprawek. Przy braku takich porozumień i uzgodnień pomiędzy zainteresowanymi Państwami-Stronami, Strony mogą uznać niniejszą konwencję za podstawę wzajemnej współpracy organów ścigania w odniesieniu do przestępstw objętych zakresem niniejszej konwencji. Tam gdzie jest to właściwe, Państwa-Strony w pełni wykorzystają porozumienia i uzgodnienia oraz organizacje regionalne lub międzynarodowe, dla wzmocnienia współpracy pomiędzy organami ścigania.

3. Państwa-Strony podejmą wysiłki zmierzające do współpracy w ramach posiadanych środków tak, aby zareagować na przestępstwa popełnione w ramach międzynarodowej przestępczości zorganizowanej, z wykorzystaniem nowoczesnej technologii.

Artykuł 28

Zbieranie, wymiana i analiza informacji dotyczących charakteru przestępczości zorganizowanej

1. Każde Państwo-Strona rozważy analizowanie, w konsultacji ze środowiskiem naukowym oraz akademickim, tendencji występujących w przestępczości zorganizowanej na jego terytorium, okoliczności, w których przestępczość zorganizowana funkcjonuje, jak również zaangażowanych w nią grup zawodowych i technologii.

2. Państwa-Strony rozważą rozwijanie specjalistycznej wiedzy dotyczącej zorganizowanej działalności przestępczej i dzielenie się nią bezpośrednio oraz poprzez organizacje o charakterze międzynarodowym i regionalnym. W tym celu, tam gdzie jest to właściwe, powinny zostać opracowane oraz zastosowane wspólne definicje, standardy oraz metodologie.

3. Każde Państwo-Strona rozważy monitorowanie swojej polityki oraz faktycznych środków przyjętych w celu zwalczania przestępczości zorganizowanej oraz dokonywanie ocen dotyczących ich skuteczności i sprawności.

(e) To exchange information with other States Parties on specific means and methods used by organized criminal groups, including, where applicable, routes and conveyances and the use of false identities, altered or false documents or other means of concealing their activities;

(f) To exchange information and coordinate administrative and other measures taken as appropriate for the purpose of early identification of the offences covered by this Convention.

2. With a view to giving effect to this Convention, States Parties shall consider entering into bilateral or multilateral agreements or arrangements on direct cooperation between their law enforcement agencies and, where such agreements or arrangements already exist, amending them. In the absence of such agreements or arrangements between the States Parties concerned, the Parties may consider this Convention as the basis for mutual law enforcement cooperation in respect of the offences covered by this Convention. Whenever appropriate, States Parties shall make full use of agreements or arrangements, including international or regional organizations, to enhance the cooperation between their law enforcement agencies.

3. States Parties shall endeavour to cooperate within their means to respond to transnational organized crime committed through the use of modern technology.

Article 28

Collection, exchange and analysis of information on the nature of organized crime

1. Each State Party shall consider analysing, in consultation with the scientific and academic communities, trends in organized crime in its territory, the circumstances in which organized crime operates, as well as the professional groups and technologies involved.

2. States Parties shall consider developing and sharing analytical expertise concerning organized criminal activities with each other and through international and regional organizations. For that purpose, common definitions, standards and methodologies should be developed and applied as appropriate.

3. Each State Party shall consider monitoring its policies and actual measures to combat organized crime and making assessments of their effectiveness and efficiency.

Artykuł 29

Szkolenie oraz pomoc techniczna

1. Każde Państwo-Strona w niezbędnym zakresie będzie inicjowało, rozwijało i udoskonalowało specjalne programy szkoleniowe dla organów ścigania, w tym prokuratorów, sędziów śledczych oraz pracowników służby celnej, jak również innych pracowników zajmujących się zapobieganiem, wykrywaniem oraz kontrolą przestępstw objętych zakresem niniejszej konwencji. Takie programy mogą obejmować staże oraz wymiany personelu. Takie programy będą obejmowały, w zakresie dozwolonym prawem wewnętrznym, w szczególności następujące zagadnienia:

- (a) metody stosowane w zapobieganiu, wykrywaniu oraz kontroli przestępstw objętych zakresem niniejszej konwencji;
- (b) szlaki oraz techniki, w tym w państwach tranzytowych, wykorzystywane przez osoby podejrzewane o zaangażowanie w przestępstwa objęte zakresem niniejszej konwencji, oraz odpowiednie środki przeciwdziałania im;
- (c) monitorowanie przemieszczania kontrabandy;
- (d) wykrywanie oraz monitorowanie przemieszczania dochodów z przestępstw oraz mienia, sprzętu i innych narzędzi i metod wykorzystanych dla transferu, zatajenia lub ukrycia takich dochodów, mienia, sprzętu oraz innych narzędzi, jak również metod wykorzystywanych przy zwalczaniu prania pieniędzy oraz innych przestępstw finansowych;
- (e) gromadzenie dowodów;
- (f) techniki kontroli w strefach oraz portach wolnego handlu;
- (g) nowoczesny sprzęt i techniki kryminalistyczne, w tym inwigilacja elektroniczna, dostawy niejawnie nadzorowane oraz operacje pod przykryciem;
- (h) metody wykorzystywane w zwalczaniu międzynarodowej przestępczości zorganizowanej popełnianej przy wykorzystaniu komputerów, sieci telekomunikacyjnych lub innych form nowoczesnych technologii; oraz
- (i) metody wykorzystywane dla ochrony ofiar oraz świadków.

2. Państwa-Strony będą pomagały sobie wzajemnie w planowaniu oraz wdrażaniu programów badawczych i szkoleniowych mających na celu dzielenie się wiedzą specjalistyczną w dziedzinach wymienionych w ustępie 1 niniejszego artykułu i w tym celu będą one również, tam gdzie jest to właściwe, wykorzystywały regionalne oraz międzynarodowe konferencje i seminaria w celu promowania współpracy oraz stymulowania dyskusji na temat problemów stanowiących przedmiot wspólnego zainteresowania, w tym problemów oraz potrzeb państw tranzytowych.

Article 29

Training and technical assistance

1. Each State Party shall, to the extent necessary, initiate, develop or improve specific training programmes for its law enforcement personnel, including prosecutors, investigating magistrates and customs personnel, and other personnel charged with the prevention, detection and control of the offences covered by this Convention. Such programmes may include secondments and exchanges of staff. Such programmes shall deal, in particular and to the extent permitted by domestic law, with the following:

- (a) Methods used in the prevention, detection and control of the offences covered by this Convention;
- (b) Routes and techniques used by persons suspected of involvement in offences covered by this Convention, including in transit States, and appropriate countermeasures;
- (c) Monitoring of the movement of contraband;
- (d) Detection and monitoring of the movements of proceeds of crime, property, equipment or other instrumentalities and methods used for the transfer, concealment or disguise of such proceeds, property, equipment or other instrumentalities, as well as methods used in combating money-laundering and other financial crimes;
- (e) Collection of evidence;
- (f) Control techniques in free trade zones and free ports;
- (g) Modern law enforcement equipment and techniques, including electronic surveillance, controlled deliveries and undercover operations;
- (h) Methods used in combating transnational organized crime committed through the use of computers, telecommunications networks or other forms of modern technology; and
- (i) Methods used in the protection of victims and witnesses.

2. States Parties shall assist one another in planning and implementing research and training programmes designed to share expertise in the areas referred to in paragraph 1 of this article and to that end shall also, when appropriate, use regional and international conferences and seminars to promote cooperation and to stimulate discussion on problems of mutual concern, including the special problems and needs of transit States.

3. Państwa-Strony będą promowały szkolenia oraz pomoc techniczną ułatwiające ekstradycję oraz wzajemną pomoc prawną. Takie szkolenia oraz pomoc techniczna mogą obejmować szkolenia językowe, staże oraz wymiany pracowników pomiędzy organami centralnymi i agencjami o stosownym zakresie odpowiedzialności.

4. W przypadku już istniejących porozumień i uzgodnień o charakterze dwustronnym oraz wielostronnym, Państwa-Strony wzmocnią w niezbędnym zakresie wysiłki w celu zmaksymalizowania działań operacyjnych i szkoleniowych w ramach organizacji międzyregionalnych i regionalnych oraz w ramach odpowiednich dwustronnych i wielostronnych porozumień lub uzgodnień.

Artykuł 30

Inne działania: implementacja konwencji poprzez rozwój gospodarczy oraz pomoc techniczną

1. Państwa-Strony podejmą działania sprzyjające optymalnej implementacji niniejszej konwencji w stopniu, w jakim jest to możliwe, poprzez współpracę międzynarodową, przy uwzględnieniu negatywnych skutków przestępczości zorganizowanej na społeczeństwo, a w szczególności na stały rozwój.

2. Państwa-Strony podejmą konkretne wysiłki, w stopniu, w jakim jest to możliwe, koordynując je ze sobą oraz z organizacjami międzynarodowymi i regionalnymi, w celu:

- (a) wzmocnienia współpracy na różnych szczeblach z krajami rozwijającymi się, mając na względzie wzmocnienie możliwości tych krajów w zapobieganiu i zwalczaniu międzynarodowej przestępczości zorganizowanej;
- (b) wzmocnienia finansowej i materialnej pomocy w celu poparcia wysiłków krajów rozwijających się podejmowanych dla skutecznego zwalczania międzynarodowej przestępczości zorganizowanej oraz zapewnienia im pomocy w skutecznej implementacji konwencji;
- (c) dostarczenia pomocy technicznej dla krajów rozwijających się oraz krajów o gospodarce znajdującej się w fazie przejściowej, w celu udzielenia im pomocy w zaspokojeniu ich potrzeb w zakresie implementacji niniejszej konwencji. W związku z tym Państwa-Strony podejmą wysiłki w celu dokonywania stosownych, regularnych, dobrowolnych składek na rachunek specjalnie w tym celu utworzony w ramach mechanizmów funduszy Narodów Zjednoczonych. Państwa-Strony mogą rozważyć również, zgodnie ze swoim prawem wewnętrznym oraz postanowieniami niniejszej konwencji, wpłacenie na ten rachunek pewnego procentu pieniędzy lub równowartości dochodów z przestępstw lub mienia skonfiskowanych zgodnie z postanowieniami niniejszej konwencji;

3. States Parties shall promote training and technical assistance that will facilitate extradition and mutual legal assistance. Such training and technical assistance may include language training, secondments and exchanges between personnel in central authorities or agencies with relevant responsibilities.

4. In the case of existing bilateral and multilateral agreements or arrangements, States Parties shall strengthen, to the extent necessary, efforts to maximize operational and training activities within international and regional organizations and within other relevant bilateral and multilateral agreements or arrangements.

Article 30

Other measures: implementation of the Convention through economic development and technical assistance

1. States Parties shall take measures conducive to the optimal implementation of this Convention to the extent possible, through international cooperation, taking into account the negative effects of organized crime on society in general, in particular on sustainable development.

2. States Parties shall make concrete efforts to the extent possible and in coordination with each other, as well as with international and regional organizations:

- (a) To enhance their cooperation at various levels with developing countries, with a view to strengthening the capacity of the latter to prevent and combat transnational organized crime;
- (b) To enhance financial and material assistance to support the efforts of developing countries to fight transnational organized crime effectively and to help them implement this Convention successfully;
- (c) To provide technical assistance to developing countries and countries with economies in transition to assist them in meeting their needs for the implementation of this Convention. To that end, States Parties shall endeavour to make adequate and regular voluntary contributions to an account specifically designated for that purpose in a United Nations funding mechanism. States Parties may also give special consideration, in accordance with their domestic law and the provisions of this Convention, to contributing to the aforementioned account a percentage of the money or of the corresponding value of proceeds of crime or property confiscated in accordance with the provisions of this Convention;

(d) zachęcenia i przekonania innych Państw-Stron oraz instytucji finansowych, tam gdzie jest to właściwe, do przyłączenia się do ich wysiłków określonych w niniejszym artykule, w szczególności poprzez zapewnienie większej ilości programów szkoleniowych i nowoczesnego sprzętu dla krajów rozwijających się, w celu udzielenia im pomocy w osiągnięciu celów niniejszej konwencji.

3. W możliwym stopniu środki te nie będą naruszać istniejących zobowiązań w zakresie pomocy zagranicznej ani innych uzgodnień dotyczących współpracy finansowej na szczeblu dwustronnym, regionalnym lub międzynarodowym.

4. Państwa-Strony mogą zawierać dwustronne lub wielostronne porozumienia i uzgodnienia dotyczące pomocy materialnej i logistycznej, przy uwzględnieniu finansowych uzgodnień niezbędnych dla skutecznego działania środków współpracy międzynarodowej przewidzianych przez niniejszą konwencję, oraz w celu zapobiegania, wykrywania i kontroli międzynarodowej przestępczości zorganizowanej.

Artykuł 31

Zapobieganie

1. Państwa-Strony podejmą wysiłki w celu rozwijania oraz oceny narodowych programów działań, a także ustanawiania i promowania najlepszych praktyk i kierunków działań mających na celu zapobieganie międzynarodowej przestępczości zorganizowanej.

2. Państwa-Strony podejmą, zgodnie z fundamentalnymi zasadami prawa wewnętrznego, wysiłki w celu zmniejszenia istniejących oraz przyszłych możliwości udziału zorganizowanych grup przestępczych w legalnych rynkach poprzez dochody z przestępstwa — za pomocą odpowiednich środków o charakterze ustawodawczym, administracyjnym lub innego rodzaju. Takie środki powinny być skoncentrowane na:

- (a) wzmocnieniu współpracy pomiędzy organami ścigania lub prokuratorami a odpowiednimi jednostkami prywatnymi, w tym przemysłem;
- (b) promowaniu opracowywania standardów oraz procedur mających na celu ochronę uczciwości jednostek publicznych oraz odpowiednich jednostek sektora prywatnego, jak również kodeksów etyki dla odpowiednich zawodów, zwłaszcza adwokatów i radców prawnych, notariuszy, doradców podatkowych oraz księgowych;
- (c) zapobieganiu wykorzystywania przez zorganizowane grupy przestępcze procedur przetargowych prowadzonych przez organy publiczne oraz subsydiów i licencji przyznawanych przez organy publiczne na działalność gospodarczą;
- (d) zapobieganiu wykorzystywania osób prawnych przez zorganizowane grupy przestępcze; takie środki powinny obejmować:
 - (i) ustanawianie publicznych rejestrów dotyczących osób prawnych oraz osób fizycznych za-

(d) To encourage and persuade other States and financial institutions as appropriate to join them in efforts in accordance with this article, in particular by providing more training programmes and modern equipment to developing countries in order to assist them in achieving the objectives of this Convention.

3. To the extent possible, these measures shall be without prejudice to existing foreign assistance commitments or to other financial cooperation arrangements at the bilateral, regional or international level.

4. States Parties may conclude bilateral or multilateral agreements or arrangements on material and logistical assistance, taking into consideration the financial arrangements necessary for the means of international cooperation provided for by this Convention to be effective and for the prevention, detection and control of transnational organized crime.

Article 31

Prevention

1. States Parties shall endeavour to develop and evaluate national projects and to establish and promote best practices and policies aimed at the prevention of transnational organized crime.

2. States Parties shall endeavour, in accordance with fundamental principles of their domestic law, to reduce existing or future opportunities for organized criminal groups to participate in lawful markets with proceeds of crime, through appropriate legislative, administrative or other measures. These measures should focus on:

- (a) The strengthening of cooperation between law enforcement agencies or prosecutors and relevant private entities, including industry;
- (b) The promotion of the development of standards and procedures designed to safeguard the integrity of public and relevant private entities, as well as codes of conduct for relevant professions, in particular lawyers, notaries public, tax consultants and accountants;
- (c) The prevention of the misuse by organized criminal groups of tender procedures conducted by public authorities and of subsidies and licences granted by public authorities for commercial activity;
- (d) The prevention of the misuse of legal persons by organized criminal groups; such measures could include:
 - (i) The establishment of public records on legal and natural persons involved in the establish-

angażowanych w tworzenie osób prawnych, zarządzanie nimi oraz finansowanie ich;

- (ii) wprowadzenie, na mocy nakazu sądowego lub w drodze innych odpowiednich środków, możliwości uznania osób skazanych za przestępstwa objęte zakresem niniejszej konwencji za niezdolne przez uzasadniony okres czasu do działania w charakterze dyrektorów osób prawnych zarejestrowanych w ramach ich jurysdykcji;
- (iii) ustanowienie krajowych rejestrów osób uznanych za niezdolne do działania w charakterze dyrektorów osób prawnych; oraz
- (iv) wymianę informacji zawartych w rejestrach wymienionych w punktach (d) (i) oraz (iii) niniejszego ustępu z właściwymi organami innych Państw-Stron.

3. Państwa-Strony podejmą wysiłki mające na celu reintegrację do społeczeństwa osób skazanych za przestępstwa objęte zakresem niniejszej konwencji.

4. Państwa-Strony podejmą wysiłki zmierzające do okresowego dokonywania oceny istniejących odpowiednich instrumentów prawnych oraz praktyk administracyjnych w celu wykrywania podatności na nadużycia ze strony zorganizowanych grup przestępczych.

5. Państwa-Strony podejmą wysiłki w celu podniesienia świadomości publicznej w zakresie istnienia, przyczyn oraz poważnego charakteru międzynarodowej przestępczości zorganizowanej oraz zagrożenia, jakie ona stwarza. Informacje mogą być rozpowszechniane, tam gdzie jest to właściwe, za pośrednictwem środków masowego przekazu, i będą dotyczyły środków mających na celu promowanie społecznego udziału w zapobieganiu oraz zwalczaniu takich przestępstw.

6. Każde Państwo-Strona przekaze Sekretarzowi Generalnemu Narodów Zjednoczonych nazwę oraz adres organu lub organów, które mogą pomóc innym Państwom-Stronom w rozwijaniu środków mających na celu zapobieganie międzynarodowej przestępczości zorganizowanej.

7. Państwa-Strony będą, tam gdzie jest to właściwe, współpracować ze sobą oraz z właściwymi organizacjami regionalnymi i międzynarodowymi w promowaniu oraz rozwijaniu środków wymienionych w niniejszym artykule. Obejmuje to udział w międzynarodowych programach działań mających na celu zapobieganie międzynarodowej przestępczości zorganizowanej, na przykład poprzez dążenie do eliminowania okoliczności powodujących podatność grup marginesu społecznego na działalność międzynarodowej przestępczości zorganizowanej.

Artykuł 32

Konferencja Stron Konwencji

1. Niniejszym ustanawia się Konferencję Stron Konwencji w celu poprawienia możliwości Państw-

ment, management and funding of legal persons;

- (ii) The introduction of the possibility of disqualifying by court order or any appropriate means for a reasonable period of time persons convicted of offences covered by this Convention from acting as directors of legal persons incorporated within their jurisdiction;
- (iii) The establishment of national records of persons disqualified from acting as directors of legal persons; and
- (iv) The exchange of information contained in the records referred to in subparagraphs (d) (i) and (iii) of this paragraph with the competent authorities of other States Parties.

3. States Parties shall endeavour to promote the reintegration into society of persons convicted of offences covered by this Convention.

4. States Parties shall endeavour to evaluate periodically existing relevant legal instruments and administrative practices with a view to detecting their vulnerability to misuse by organized criminal groups.

5. States Parties shall endeavour to promote public awareness regarding the existence, causes and gravity of and the threat posed by transnational organized crime. Information may be disseminated where appropriate through the mass media and shall include measures to promote public participation in preventing and combating such crime.

6. Each State Party shall inform the Secretary-General of the United Nations of the name and address of the authority or authorities that can assist other States Parties in developing measures to prevent transnational organized crime.

7. States Parties shall, as appropriate, collaborate with each other and relevant international and regional organizations in promoting and developing the measures referred to in this article. This includes participation in international projects aimed at the prevention of transnational organized crime, for example by alleviating the circumstances that render socially marginalized groups vulnerable to the action of transnational organized crime.

Article 32

Conference of the Parties to the Convention

1. A Conference of the Parties to the Convention is hereby established to improve the capacity of States

-Stron w zakresie zwalczania międzynarodowej przestępczości zorganizowanej oraz promowania i monitorowania implementacji niniejszej konwencji.

2. Sekretarz Generalny Narodów Zjednoczonych zwoła Konferencję Stron nie później niż w ciągu roku od wejścia w życie niniejszej konwencji. Konferencja Stron przyjmie reguły procesowe oraz zasady regulujące działania opisane w ustępach 3 oraz 4 niniejszego artykułu (w tym zasady dotyczące płatności wydatków poniesionych przy wykonywaniu tych działań).

3. Konferencja Stron uzgodni mechanizmy dla realizacji celów wymienionych w ustępie 1 niniejszego artykułu, w tym:

- (a) ułatwienie działań podejmowanych przez Państwa-Strony na podstawie artykułów 29, 30 oraz 31 niniejszej konwencji, w tym poprzez zachęcanie do złożenia dobrowolnych składek;
- (b) ułatwianie pomiędzy Państwami-Stronami wymiany informacji dotyczących schematów oraz tendencji występujących w międzynarodowej przestępczości zorganizowanej oraz informacji dotyczących skutecznych praktyk ich zwalczania;
- (c) współpracę z odpowiednimi organizacjami międzynarodowymi, regionalnymi oraz pozarządowymi;
- (d) okresowe badanie implementacji niniejszej konwencji;
- (e) przedstawianie zaleceń dla udoskonalenia niniejszej konwencji oraz jej implementacji.

4. Dla celów ustępów 3 (d) oraz (e) niniejszego artykułu, Konferencja Stron uzyska niezbędną wiedzę o środkach przyjmowanych przez Państwa-Strony w ramach implementacji niniejszej konwencji oraz o napotykanym w związku z tym trudnościach, poprzez informacje dostarczone przez Państwa-Strony oraz poprzez uzupełniający mechanizm przeglądu, który może być ustanowiony przez Konferencję Stron.

5. Każde Państwo-Strona dostarczy Konferencji Stron informacji dotyczących programów, planów i praktyk, jak również środków ustawodawczych i administracyjnych podejmowanych w celu implementacji niniejszej konwencji, stosownie do wymagań Konferencji Stron.

Artykuł 33

Sekretariat

1. Sekretarz Generalny Narodów Zjednoczonych wyznaczy sekretariat dla Konferencji Stron Konwencji.

2. Sekretariat będzie:

- (a) udzielał pomocy Konferencji Stron w wykonywaniu działań opisanych w artykule 32 niniejszej

Parties to combat transnational organized crime and to promote and review the implementation of this Convention.

2. The Secretary-General of the United Nations shall convene the Conference of the Parties not later than one year following the entry into force of this Convention. The Conference of the Parties shall adopt rules of procedure and rules governing the activities set forth in paragraphs 3 and 4 of this article (including rules concerning payment of expenses incurred in carrying out those activities).

3. The Conference of the Parties shall agree upon mechanisms for achieving the objectives mentioned in paragraph 1 of this article, including:

- (a) Facilitating activities by States Parties under articles 29, 30 and 31 of this Convention, including by encouraging the mobilization of voluntary contributions;
- (b) Facilitating the exchange of information among States Parties on patterns and trends in transnational organized crime and on successful practices for combating it;
- (c) Cooperating with relevant international and regional organizations and non-governmental organizations;
- (d) Reviewing periodically the implementation of this Convention;
- (e) Making recommendations to improve this Convention and its implementation.

4. For the purpose of paragraphs 3 (d) and (e) of this article, the Conference of the Parties shall acquire the necessary knowledge of the measures taken by States Parties in implementing this Convention and the difficulties encountered by them in doing so through information provided by them and through such supplemental review mechanisms as may be established by the Conference of the Parties.

5. Each State Party shall provide the Conference of the Parties with information on its programmes, plans and practices, as well as legislative and administrative measures to implement this Convention, as required by the Conference of the Parties.

Article 33

Secretariat

1. The Secretary-General of the United Nations shall provide the necessary secretariat services to the Conference of the Parties to the Convention.

2. The secretariat shall:

- (a) Assist the Conference of the Parties in carrying out the activities set forth in article 32 of this

konwencji, czynił przygotowania do sesji Konferencji oraz zapewniał ich niezbędną obsługę;

- (b) na wniosek — udzielał pomocy Państwom-Strom w dostarczaniu Konferencji Stron informacji, zgodnie z postanowieniem ustępu 5 artykułu 32 niniejszej konwencji; oraz
- (c) zapewniał niezbędną koordynację z sekretariatem innych właściwych organizacji międzynarodowych i regionalnych.

Artykuł 34

Implementacja konwencji

1. Każde Państwo-Strona przyjmie konieczne środki, w tym o charakterze ustawodawczym oraz administracyjnym, zgodnie z fundamentalnymi zasadami prawa wewnętrznego, w celu zapewnienia wykonania zobowiązań wynikających z niniejszej konwencji.

2. Przestępstwa określone na podstawie artykułów 5, 6, 8 i 23 niniejszej konwencji ustanowione zostaną w prawie wewnętrznym Państw-Strom niezależnie od międzynarodowego charakteru tych przestępstw bądź zaangażowania w nie zorganizowanej grupy przestępczej w rozumieniu ustępu 1 artykułu 3 niniejszej konwencji, z wyjątkiem artykułu 5, który wymaga zaangażowania zorganizowanej grupy przestępczej.

3. Każde Państwo-Strona może przyjąć bardziej rygorystyczne lub bardziej surowe środki niż te, które zostały przewidziane w niniejszej konwencji, w celu zapobiegania oraz zwalczania międzynarodowej przestępczości zorganizowanej.

Artykuł 35

Rozstrzygnięcie sporów

1. Państwa-Strony będą starały się rozstrzygnąć spory dotyczące interpretacji lub stosowania niniejszej konwencji w drodze negocjacji.

2. Każdy spór pomiędzy dwoma lub większą liczbą Państw-Strom dotyczący interpretacji lub stosowania niniejszej konwencji, który nie może zostać rozstrzygnięty w drodze negocjacji w rozsądnym czasie, na wniosek jednego z tych państw, zostanie przedłożony do arbitrażu. Jeżeli w terminie sześciu miesięcy od daty wniosku o arbitraż te Państwa-Strony nie mogą porozumieć się co do organizacji arbitrażu, którekolwiek z tych Państw-Strom może przekazać spór do Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w drodze wniosku zgodnego ze Statutem Trybunału.

3. Każde Państwo-Strona, w chwili podpisywania, ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia do niniejszej konwencji, może oświadczyć, że nie uznaje się związane ustępem 2 niniejszego artykułu. Pozostałe Państwa-Strony nie będą wówczas związane ustępem 2 niniejszego artykułu w odniesieniu do każdego Państwa-Strony, które zgłosiło takie zastrzeżenie.

Convention and make arrangements and provide the necessary services of the sessions of the Conference of the Parties;

- (b) Upon request, assist States Parties in providing information to the Conference of the Parties as envisaged in article 32, paragraph 5, of this Convention; and
- (c) Ensure the necessary coordination with the secretariats of relevant international and regional organizations.

Article 34

Implementation of the Convention

1. Each State Party shall take the necessary measures, including legislative and administrative measures, in accordance with fundamental principles of its domestic law, to ensure the implementation of its obligations under this Convention.

2. The offences established in accordance with articles 5, 6, 8 and 23 of this Convention shall be established in the domestic law of each State Party independently of the transnational nature or the involvement of an organized criminal group as described in article 3, paragraph 1, of this Convention, except to the extent that article 5 of this Convention would require the involvement of an organized criminal group.

3. Each State Party may adopt more strict or severe measures than those provided for by this Convention for preventing and combating transnational organized crime.

Article 35

Settlement of disputes

1. States Parties shall endeavour to settle disputes concerning the interpretation or application of this Convention through negotiation.

2. Any dispute between two or more States Parties concerning the interpretation or application of this Convention that cannot be settled through negotiation within a reasonable time shall, at the request of one of those States Parties, be submitted to arbitration. If, six months after the date of the request for arbitration, those States Parties are unable to agree on the organization of the arbitration, any one of those States Parties may refer the dispute to the International Court of Justice by request in accordance with the Statute of the Court.

3. Each State Party may, at the time of signature, ratification, acceptance or approval of or accession to this Convention, declare that it does not consider itself bound by paragraph 2 of this article. The other States Parties shall not be bound by paragraph 2 of this article with respect to any State Party that has made such a reservation.

4. Każde Państwo-Strona, które zgłosiło zastrzeżenie zgodnie z ustępem 3 niniejszego artykułu, może w każdym czasie wycofać takie zastrzeżenie w drodze notyfikacji skierowanej do Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych.

Artykuł 36

Podpisanie, ratyfikacja, przyjęcie, zatwierdzenie i przystąpienie

1. Niniejsza konwencja będzie otwarta do podpisania dla wszystkich państw od 12 do 15 grudnia 2000 r. w Palermo, Włochy, a po tym terminie w siedzibie głównej Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku do dnia 12 grudnia 2002 r.

2. Niniejsza konwencja będzie również otwarta do podpisania przez regionalne organizacje integracji gospodarczej, pod warunkiem że co najmniej jedno państwo członkowskie takiej organizacji podpisało niniejszą konwencję zgodnie z ustępem 1 niniejszego artykułu.

3. Niniejsza konwencja podlega ratyfikacji, przyjęciu lub zatwierdzeniu. Dokumenty ratyfikacyjne, przyjęcia lub zatwierdzenia będą składane Sekretarzowi Generalnemu Narodów Zjednoczonych. Regionalna organizacja współpracy gospodarczej może złożyć swój dokument ratyfikacyjny, przyjęcia lub zatwierdzenia, jeżeli uczyniło to co najmniej jedno z jej państw członkowskich. W takim dokumencie ratyfikacyjnym, przyjęcia lub zatwierdzenia, organizacja ta określi zakres swojej właściwości w odniesieniu do kwestii regulowanych niniejszą konwencją. Organizacja ta poinformuje również depozytariusza o każdej istotnej zmianie w zakresie swojej właściwości.

4. Niniejsza konwencja jest otwarta do przystąpienia przez każde państwo lub każdą regionalną organizację integracji gospodarczej, której co najmniej jedno Państwo członkowskie jest Stroną niniejszej konwencji. Dokumenty przystąpienia będą składane Sekretarzowi Generalnemu Narodów Zjednoczonych. W chwili przystąpienia regionalna organizacja integracji gospodarczej określi zakres swojej właściwości w odniesieniu do kwestii regulowanych niniejszą konwencją. Organizacja ta poinformuje również depozytariusza o wszelkich istotnych zmianach w zakresie swojej właściwości.

Artykuł 37

Stosunek do protokołów

1. Niniejsza konwencja może zostać uzupełniona przez jeden lub więcej protokołów.

2. Aby stać się stroną protokołu, państwo lub regionalna organizacja integracji gospodarczej muszą być również Stroną niniejszej konwencji.

3. Państwo-Strona konwencji nie jest związane protokołem, chyba że stanie się stroną protokołu zgodnie z jego postanowieniami.

4. Any State Party that has made a reservation in accordance with paragraph 3 of this article may at any time withdraw that reservation by notification to the Secretary-General of the United Nations.

Article 36

Signature, ratification, acceptance, approval and accession

1. This Convention shall be open to all States for signature from 12 to 15 December 2000 in Palermo, Italy, and thereafter at United Nations Headquarters in New York until 12 December 2002.

2. This Convention shall also be open for signature by regional economic integration organizations provided that at least one member State of such organization has signed this Convention in accordance with paragraph 1 of this article.

3. This Convention is subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations. A regional economic integration organization may deposit its instrument of ratification, acceptance or approval if at least one of its member States has done likewise. In that instrument of ratification, acceptance or approval, such organization shall declare the extent of its competence with respect to the matters governed by this Convention. Such organization shall also inform the depositary of any relevant modification in the extent of its competence.

4. This Convention is open for accession by any State or any regional economic integration organization of which at least one member State is a Party to this Convention. Instruments of accession shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations. At the time of its accession, a regional economic integration organization shall declare the extent of its competence with respect to matters governed by this Convention. Such organization shall also inform the depositary of any relevant modification in the extent of its competence.

Article 37

Relation with protocols

1. This Convention may be supplemented by one or more protocols.

2. In order to become a Party to a protocol, a State or a regional economic integration must also be a Party to this Convention.

3. A state Party to this Convention is not bound by a protocol unless it becomes a Party to the protocol in accordance with the provisions thereof.

4. Każdy protokół do konwencji interpretuje się w powiązaniu z niniejszą konwencją przy uwzględnieniu celu protokołu.

Artykuł 38

Wejście w życie

1. Niniejsza konwencja wejdzie w życie dziewięćdziesiątego dnia od daty złożenia czterdziestego dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia. Dla celów niniejszego ustępu, każdy dokument złożony przez regionalną organizację integracji gospodarczej nie będzie traktowany jako dokument dodatkowy do dokumentów złożonych przez państwa — członków tej organizacji.

2. W stosunku do każdego państwa lub regionalnej organizacji integracji gospodarczej ratyfikujących, przyjmujących, zatwierdzających lub przystępujących do niniejszej konwencji po złożeniu czterdziestego dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia, niniejsza konwencja wejdzie w życie trzydziestego dnia od złożenia przez to państwo lub organizację odpowiedniego dokumentu.

Artykuł 39

Poprawki

1. Po upływie pięciu lat od wejścia w życie niniejszej konwencji, Państwo-Strona może zaproponować poprawkę do niej i złożyć ją Sekretarzowi Generalnemu Narodów Zjednoczonych, który następnie przekaże zaproponowaną poprawkę Państwom-Stronom oraz Konferencji Stron Konwencji w celu rozważenia propozycji oraz podjęcia w tej kwestii decyzji. Konferencja Stron podejmie wszelkie wysiłki dla osiągnięcia konsensusu w sprawie każdej poprawki. Jeżeli wyczerpane zostaną wszystkie możliwości osiągnięcia konsensusu i nie osiągnięto porozumienia, wówczas dla przyjęcia poprawki, w ostateczności, wymagana będzie większość dwóch trzecich głosów Państw-Stron obecnych i biorących udział w głosowaniu na posiedzeniu Konferencji Stron.

2. Regionalne organizacje integracji gospodarczej, w kwestiach objętych zakresem ich właściwości, będą wykonywały swoje prawo do głosowania na mocy niniejszego artykułu ilością głosów równą liczbie swoich państw członkowskich, które są Stronami niniejszej konwencji. Organizacje te nie będą korzystały ze swojego prawa do głosowania, jeżeli z tego prawa korzystają ich państwa członkowskie i *vice versa*.

3. Poprawka przyjęta zgodnie z ustępem 1 niniejszego artykułu podlega ratyfikacji, przyjęciu lub zatwierdzeniu przez Państwa-Strony.

4. Poprawka przyjęta zgodnie z ustępem 1 niniejszego artykułu wchodzi w życie w odniesieniu do Państwa-Strony w dziewięćdziesiąt dni po dacie złożenia Sekretarzowi Generalnemu dokumentu ratyfikacji, zatwierdzenia lub przyjęcia tej poprawki.

4. Any protocol to this Convention shall be interpreted together with this Convention, taking into account the purpose of that protocol.

Article 38

Entry into force

1. This Convention shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the fortieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession. For the purpose of this paragraph, any instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by member States of such organization.

2. For each State or regional economic integration organization ratifying, accepting, approving or acceding to this Convention after the deposit of the fortieth instrument of such action, this Convention shall enter into force on the thirtieth day after the date of deposit by such State or organization of the relevant instrument.

Article 39

Amendment

1. After the expiry of five years from the entry into force of this Convention, a State Party may propose an amendment and file it with the Secretary-General of the United Nations, who shall thereupon communicate the proposed amendment to the States Parties and to the Conference of the Parties to the Convention for the purpose of considering and deciding on the proposal. The Conference of the Parties shall make every effort to achieve consensus on each amendment. If all efforts at consensus have been exhausted and no agreement has been reached, the amendment shall, as a last resort, require for its adoption a two-thirds majority vote of the States Parties present and voting at the meeting of the Conference of the Parties.

2. Regional economic integration organizations, in matters within their competence, shall exercise their right to vote under this article with a number of votes equal to the number of their member States that are Parties to this Convention. Such organizations shall not exercise their right to vote if their member States exercise theirs and vice versa.

3. An amendment adopted in accordance with paragraph 1 of this article is subject to ratification, acceptance or approval by States Parties.

4. An amendment adopted in accordance with paragraph 1 of this article shall enter into force in respect of a State Party ninety days after the date of the deposit with the Secretary-General of the United Nations of an instrument of ratification, acceptance or approval of such amendment.

5. Po wejściu poprawki w życie będzie ona wiążąca dla tych Państw-Stron, które wyraziły zgodę na związanie się nią. Pozostałe Państwa-Strony będą nadal związane postanowieniami niniejszej konwencji oraz wszelkich wcześniejszych poprawek, które ratyfikowały, przyjęły lub zatwierdziły.

Artykuł 40

Wypowiedzenie

1. Państwo-Strona może wypowiedzieć niniejszą konwencję w drodze pisemnej notyfikacji skierowanej do Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych. Wypowiedzenie będzie skuteczne po upływie roku od daty otrzymania notyfikacji przez Sekretarza Generalnego.

2. Regionalna organizacja integracji gospodarczej przestanie być Stroną niniejszej konwencji, jeżeli wszystkie państwa członkowskie wypowiedzą konwencję.

3. Wypowiedzenie konwencji zgodnie z ustępem 1 niniejszego artykułu powoduje wypowiedzenie Protokołów do konwencji.

Artykuł 41

Depozytariusz oraz języki

1. Sekretarz Generalny Narodów Zjednoczonych jest wyznaczonym depozytariuszem niniejszej konwencji.

2. Oryginał niniejszej konwencji, którego teksty w językach arabskim, chińskim, angielskim, francuskim, rosyjskim oraz hiszpańskim są w jednakowym stopniu autentyczne, zostanie złożony u Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych.

NA DOWÓD CZEGO, niżej podpisani pełnomocnicy, należycie uppełnomocnieni przez ich Rządy, podpisali niniejszą konwencję.

5. When an amendment enters into force, it shall be binding on those State Parties which have expressed their consent to be bound by it. Other States Parties shall still be bound by the provisions of this Convention and any earlier amendments that they have ratified, accepted or approved.

Article 40

Denunciation

1. A State Party may denounce this Convention by written notification to the Secretary-General of the United Nations. Such denunciation shall become effective one year after the date of receipt of the notification by the Secretary-General.

2. A regional economic integration organization shall cease to be a Party to this Convention when all of its member States have denounced it.

3. Denunciation of this Convention in accordance with paragraph 1 of this article shall entail the denunciation of any protocols thereto.

Article 41

Depositary and languages

1. The Secretary-General of the United Nations is designated depositary of this Convention.

2. The original of this Convention, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned plenipotentiaries, being duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this Convention.

Po zapoznaniu się z powyższą konwencją, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

— została ona uznana za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych,

— jest ona przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona,

— będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 2 października 2001 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*

L.S.

Prezes Rady Ministrów: *J. Buzek*